

ZAPISNIK

II. seje Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane,

ki je bila v sredo, dne 4. junija 1952
od 8. do 13. in od 16'30 do 19'20 ure
v sejni dvorani Mestnega ljud. odbora,
Ljubljana, Mestni trg 1

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka začne sejo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki je bila sklicana po 51. členu splošnega zakona o ljudskih odborih.

Zapisnik seje vodi ljudski odbornik Pogačar Niko.

Na predlog Arko Nike izvolijo odborniki za overitelja zapisnika Ponikvarja Janeza in Valiča Viktorja.

Ljudski odbornik Pogačar Niko ugotovi, da je od 137 izvoljenih ljudskih odbornikov navzočih 119 ljudskih odbornikov, odsotnih pa 18 ljudskih odbornikov. Od odsotnih ljudskih odbornikov 6 ljudskih odbornikov predhodno ni poslalo opravičila.

Odsotni so bili:

Bajuk Stanka, dr. Benigar Jože, dr. Debevc Franc, Dougan Boruta Ančka, Jurančič Janko, Kališnik Janez, Klavžar Alojzij, Kutin Franc, Letnar Anton, Mirtič Franček, Majer Boris, dr. Modic Heli, Pelko Gašper, Resnik Julči, Sever Stane, Šušteršič Jernej, ing. Tepina Marjan, Žagar-Tomišević Fani.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora ugotovi sklepčnost seje.

Ljudski odbornik Pogačar Niko prečita zapisnik I. seje Mestnega ljudskega odbora.

Ljudski odborniki zapisnik I. redne seje Mestnega ljudskega odbora soglasno sprejmejo.

Predsednik pozove ljudske odbornike, ki so bili na prvi seji Mestnega ljudskega odbora po 7. členu Zakona o reorganizaciji ljudskih odborov izvoljeni v ljudski odbor iz vrst državljanov, da položijo prisego.

Prisego položijo Kopitar Jože, Smole Janko, Stopar Viktor in Vrhunc Viljem. Ing. Tepina Marjan je bil opravičeno odsoten zaradi bolezni.

Predsednik predlaga naslednji

DNEVNI RED :

1. Razprava in sklepanje o predlogu proračuna MLO za glavno mesto Ljubljana za leto 1952.
2. Razprava in sklepanje o zaključnem računu MLO za leto 1950 in o zaključnem računu izvenproračunskih investicij MLO za glavno mesto Ljubljana za proračunsko leto 1950.
3. Sklepanje o nekaterih personalnih vprašanjih.
4. Sprejem nekaterih odlokov in odločb.

Predsednik, da predlog dnevnega reda v razpravo.

Ljudski odbornik Ocepek Lojze predlaga dodatno točko k dnevnemu redu in sicer: Preimenovanje ulic.

Predsednik da tako dopolnjeni dnevni red na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

I. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PREDLOGU PRORAČUNA MLO ZA GLAVNO MESTO LJUBLJANA ZA LETO 1952

Kovačič Leo:

Tovariši in tovarišice!

Komisija za družbeni plan in finance se je sestala in je po pregledu proračuna ter po razpravljanju ugotovila naslednje:

1. Da je proračun v glavnem pravilen ter da so proračunska sredstva pravilno razporejena po raznih delih oziroma razdelkih in da je proračun sestavljen v smislu osnovne linije, ki jo daje naš družbeni plan. Komisija pa je ugotovila, da je premalo sredstev predvidenih za prosveto in kulturo in na osnovi te ugotovitve predlaga, da se sredstva za prosveto in kulturo zvišajo za 30 milijonov po tem razporedu:

V prvem poglavju naj bi se zvišala sredstva za ljudsko prosveto za 3.200.000.—, za pionirski svet za 500.000.— in za fizkulturo za 2.000.000.—. Komisija predlaga tudi, da se vneseta v to poglavje novi postavki za počitniške kolonije 5.000.000.— dinarjev, za adaptacijo prostorov in nabavo opreme za otroške vrtce pa 4.300.000.— dinarjev.

Komisija predlaga, da se poviša postavka za materialne izdatke osnovnih šol za 3.000.000.— dinarjev, za gimnazije pa 4.500.000.— dinarjev. Nadalje predlaga komisija, da se povišajo sredstva za glasbene šole za 2.500.000.— dinarjev, za mestno gledališče pa za 5.000.000.— dinarjev.

Omenjena sredstva bi odvzeli od postavke za Upravo cest, in sicer v višini 30 milijonov dinarjev, tako da bi se prispevek za Upravo cest znižal od 100 milijonov na 70 milijonov dinarjev.

Komisija predlaga tudi spremenitev besedila finančnega odloka tiskanega Predloga proračuna Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane za leto 1952, in sicer v naslednjem: v členu 1. finančnega odloka pod II. točko b) subvencija iz proračuna MLO iz 233.069.000.— na 210.569.000.— dinarjev. Tako se spremeni tudi postavka skupni dohodki in izdatki od 474.228.000.— na 451.798.000.— dinarjev.

Nadalje bi bilo treba spremeniti besedilo na strani 21 tiskanega Predloga proračuna Mestnega ljudskega odbora za glavno mesto Ljubljana, to je pri poglavju Uprava cest — materialni izdatki pozicija 1. Prispevek se zniža od 100 milijonov na 70 milijonov dinarjev. Na strani 24 do 33 bi nastale spremembe, to je Oddelek za prosveto in ljudsko kulturo, druga pozicija, 25 partija od 1.800.000.— na 5 milijonov dinarjev. Tretja pozicija pa od 600.000.— na 1.100.000.—, sedma pozicija fizkultura od 500.000.— na 2,5 milijona dinarjev. Poleg tega pa se doda še 10. in 11. pozicija, in sicer 10. za počitniške kolonije 5.000.000.— dinarjev in 11. pozicija za adaptacijo prostorov in opremo otroških vrtcev 4.300.000.— dinarjev.

V drugem poglavju tega razdelka se doda za osnovne šole po razporedu, ki ga bo napravil Svet za prosveto in kulturo, za materialne izdatke osnovnih šol 3 milijone, za gimnazije 4,5 milijona dinarjev, za glasbene šole partija 41

je treba popraviti od 9,840.000.— na 12,340.000.— dinarjev, pri Mestnem gledališču pa je treba popraviti od 7,100.000.— na 12,100.000.—. Poleg tega se spremeni tudi pregled proračunskih izdatkov ustanov s samostojnim financiranjem pri Svetu za gradbene in komunalne zadeve, kjer se znižajo subvencije od 100 milijonov na 70 milijonov dinarjev. Pri glasbenih šolah se spremeni postavka pri prispevku na 12,340.000.— dinarjev, pri Mestnem gledališču pa prav tako pri postavki prispevki na 12,100.000.— dinarjev.

Ti popravki so bili nujno potrebni.

Poleg tega komisija predlaga tudi spremembo nekaterih formulacij v finančnem odloku, natisnjemem v tiskanem Predlogu proračuna Mestnega ljudskega odbora za glavno mesto Ljubljana, in sicer v 2. členu namesto: „Presežke proračunskih ustanov razporeja MLO“, je treba zapisati: „Presežke proračunskih dohodkov razporeja MLO“. V 3. točki pa namesto: „Presežke nad planiranimi dohodki ustanov s samostojnim financiranjem razpolaga MLO“, treba: „Presežke nad planiranimi dohodki ustanov s samostojnim financiranjem razporeja MLO“, in dalje namesto: „Gospodarski svet pa se pooblašča, da izda ključ za participacijo ustanov na teh presežkih“, treba: „Gospodarski svet pa se pooblašča, da izdela ključ za participacijo ustanov na teh presežkih in ga predloži MLO“.

Poleg tega komisija predlaga, da se finančnemu odloku priključita nova člena, ki naj bi dobila štev. 3 in 4, in sicer 3. člen: „Virne med partijami in pozicijami izvršuje Mestni ljudski odbor. Sredstva za materialne izdatke še ne morejo virmirati na osebne izdatke“ in 4. člen: „Svet za gospodarstvo je pooblaščen, da razporeja proračunsko rezervo z naknadno odobritvijo Mestnega ljudskega odbora“. Tako se zamenja tudi vrstni red členov, da postane prejšnji 3. člen 5. člen itd.

Komisija za družbeni plan in finance z ozirom na to, da je treba uvesti štednjo, predlaga, da Gospodarski svet organizira komisijo, katera naj bi kontrolirala razne ustanove glede osebnih in ostalih izdatkov ter dosegla, da bi se te ustanove kar najbolj trudile za čim večjo štednjo.

To so pripombe Komisije za družbeni plan in finance k predlaganemu proračunu.

Predsednik da predlog, da bi glasovali o proračunu z navedenimi spremembami in dodatki Komisije za družbeni plan in finance, na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Krese Leopold:

Tovarišice in tovariši ljudski odborniki!

Predloženi proračun je odraz globokih sprememb v načinu gospodarjenja v odnosu na sistem zadnjih oziroma prvih povojnih let, čvrstega planiranja zveznih in republiških organov in neposrednega vodenja podjetij s strani državnih oblastvenih organov in podobno.

Kakor koli je bil tak sistem nujen in neizogiben spričo zaostalosti našega gospodarstva, zlasti v pogledu industrije, kar pomeni za vsako državo temelj resnične gospodarske in politične neodvisnosti, pa bi prav tako prepočasno prehajanje k odpravljanju administrativnega poseganja v proizvodne odnose naših podjetij in odpravljanju raznih preživelih birokratskih ustanov in metod v poslovanju, pomenilo zavirati tempo, ki so ga pognali naši delavski sveti kot edinstven primer v zgodovini upravljanja s proizvodjalnimi sredstvi in uporabo sadov le-teh. Delati po starem bi pomenilo zaostajati za dejanskimi težnjami in sposobnostjo delovnih množic, bi pomenilo zavirati nadaljnji razvoj socialistične demokracije na bazi objektivnih in subjektivnih pogojev, ki so dani pri nas kot nikjer drugje na svetu.

Naš proračun mora izhajati iz osnovnih postavk in linije družbenega plana, ki temelji na treh osnovnih principih:

1. Dokončati in opremiti ključne objekte in s tem vzpostaviti trdne temelje hitrega dviganja družbenega standarda v naslednjih letih.

2. Okrepiti in utrditi našo obrambno sposobnost.

3. Dvigati družbeni standard predvsem z zvišanjem proizvodnje tako v industriji kot v kmetijstvu ter do skrajnosti zaostriti borbo proti razsipništvu in za visoko rentabilnost. Proračun mora biti važen regulator umnega gospodarjenja in štednje. Za letošnji proračun je to še prav posebno važno, ker v razliko od prejšnjih let in v skladu z demokratizacijo državne uprave, dobiva v svojem funkcioniranju popolno samostojnost.

Medtem ko je bilo v prejšnjih letih točno določeno, koliko sme MLO trošiti iz posameznih postavk, imamo letos možnost bodisi s štednjo, bodisi z izrednimi oziroma s povišanimi dohodki svobodno razpolagati. V dosedanjih proračunih je ljudski odbor participiral na dohodkih kakor na primer pri dohodnini. V novem proračunu gre vsa dohodnina v mestni proračun. To pomeni, da je z dobrim gospodarjenjem mogoče še povišati dohodke in povečati delavnost pri komunalnem urejanju našega mesta in dvigu življenjskega standarda delovnih ljudi. Tako vidimo, da ni več proračun tisti inštrument, ki bi kot doslej urejal celotno narodno gospodarstvo, ker to funkcijo prevzema družbeni plan, kot povsem demokratičnejšo in vzpodbudnejšo formo preko sveta proizvajalcev, delavskih svetov in ljudskih odborov.

Proračun pa bo, kot sestavni del družbenega plana določil in urejal podrobnejšo delitev samo enega dela družbenih skladov. To je bistveno nova funkcija proračuna.

Druga značilnost, ki se odraža pri sprejemanju proračunov, je vedno večje uveljavljanje načel denarnega gospodarjenja, ki je edini in najbolj učinkovit instrument uravnavanja medsebojnih odnosov. S pomočjo teh načel smo že dosegli lepe uspehe, bodisi v pogledu štednje z materialom, bodisi v smotrnosti trošenja denarnih sredstev. Še posebno je važno, da se je v veliki meri že razvila konkurenčna borba med podjetji v pogledu kvalitete in kvantitete. Prav tako pa se vrši proces kristalizacije med podjetji in posameznimi proizvodi. To vse dokazuje, da so bili gospodarski ukrepi zadnjega leta in pa odločilna vloga

delavskih svetov ne samo pravilni, ampak tudi da jih je treba z vsemi sredstvi podpirati in dalje razvijati. Ti novi odnosi v gospodarstvu pomenijo odločilni prelom v odnosu, tako do splošne ljudske imovine kakor tudi do novih ustvarjenih vrednosti. Zato ni odveč opozoriti, da se mora tudi v našem proračunu odražati taisti odnos, odnos vsesplošne štednje ter odločne borbe za pravilno uporabljanje razpoložljivih sredstev.

Treba je poudariti še tretjo značilnost proračuna, ki je v tem, da ga sprejemamo v času, ko sicer že uvajamo v skladu s poglobljanjem demokratičnega upravljanja, nove ukrepe v gospodarstvo in v državno upravo, ko se že kažejo prenekateri pozitivni uspehi, predvsem v večji storilnosti, v proizvodnji, v založenosti trga, v kulturnosti postrežbe v trgovini, v boljši in cenejši organizaciji dela, bodisi v podjetjih, bodisi v administraciji itd., ko pa vendar ni vsa ta reorganizacija še dokončna. Nimamo na primer še zbora proizvajalcev, kateri bodo nedvomno nov korak k izboljšanju gospodarjenja, nadaljnji demokratizaciji še ostalih ustanov, prosvete, zdravstva itd. Prenos vseh odločujočih poslov na voljene organe bo bistveno vplival na vso dejavnost in tako mislim, da bo med izvajanjem proračuna situacijo mogoče še izboljšati.

Preden bom govoril o podrobnostih predloženega proračuna, naj se na kratko ustavim pri lanskoletnem proračunu oziroma pri dejavnosti MLO v preteklem letu. Predvsem je treba omeniti, da z enostavno primerjavo letošnjega proračuna z lanskim v absolutnih številkah ne dobimo zanesljivih prikazov, ker so nastale z družbenim planom bistvene spremembe v gospodarskih odnosih, kakor tudi spremembe cen, ki so nastopile v drugi polovici preteklega leta. Primerjava je mogoča le v strukturi in pa izvršenem delu.

Prvotna kvota izdatkov proračuna MLO in RLO za leto 1951 je znašala 326,781.000.— dinarjev. V mesecu decembru 1951 pa so se izkazale potrebe po povečanju kredita zaradi zvišanja ekonomskih cen na trgu, in to predvsem kurjave, razsvetljave, zdravil in podobno. Realizacija proračunskih dohodkov na dan 1. decembra 1951 je izkazala presežek, kar nam je omogočilo zvišati plan proračunskih izdatkov najprej v višini 48,220.000.— dinarjev, ki smo jih potrebovali predvsem za recepture zavarovancev (30.000), ostalo pa za kurjavo, razsvetljavo, zdravila in podobno. Ker pa so še po 31. decembru 1951 prihajali dohodki za proračunsko leto 1951, je presežek dohodkov v višini 48,820.000.— dinarjev narastel do zneska 80,615.000.— dinarjev, ter smo zato kasneje lahko zopet zvišali kvoto izdatkov za 11,800.000.— dinarjev, od te kvote je bilo dodeljeno za Novoletno jelko 3,000.000.— dinarjev, za podpore družbenim organizacijam pa 8,000.000.— dinarjev.

Dne 30. I. 1952 smo tretjič povečali kvoto proračunskih izdatkov za 20,595.000.— dinarjev. Od tega zneska se je porabilo za podpore družbenim organizacijam 3,000.000.— dinarjev, za vzdrževanje cest (nabava karoserij za ECZ 7,000.000.— dinarjev, nabava štirih tovornih avtomobilov za Upravo cest in snago 10,879.200.— to je 17,879.200.—) skupno 20,879.200.— dinarjev.

Skupno smo tedaj prvotno kvoto proračunskih izdatkov MLO in RLO za leto 1951, ki je znašala 326,781.000.— dinarjev s pristankom Ministrstva za finance LRS trikrat povečali, in sicer:

1. 48,220.000.—

2. 11,800.000.—

3. 20,595.000.—

80,615.000.— dinarjev skupno

326,781.000.— dinarjev je prvotni plan proračunskih izdatkov za leto 1951.

407,396.000.— *dinarjev znaša zaključna kvota proračunskih izdatkov za leto 1951.

Plan dohodkov v letu 1951:

Vrsta dohodkov	Plan	Ustvarjeno	%
1. Dohodki gospodarstva . .	250,106.000.—	311,600.000.—	124,4
2. Dohodki od prebivalstva .	14,474.000.—	51.700.000.—	357,1
3. Dohodki uradov in ustanov	18,000.000.—	19,800.000.—	110
4. Ostali dohodki	44,201.000.—	54,500.000.—	123,3
Skupaj . . .	326,781.000.—	437,600.000.—	133,9

Povečanje kreditov v skupnem znesku 80,615.000.— dinarjev so omogočili presežki dohodkov nad prvotno planirano kvoto dohodkov v znesku 326,781.000.— dinarjev. Presežek dohodkov je bil ustvarjen predvsem iz dohodkov iz gospodarstva (tarifne razlike ca 10,000.000.— dinarjev in po bilancah za leto 1950 podjetjem predpisana razlika na dobičku in amortizaciji ca 70.000.000.— din).

Ob zaključku knjiženja proračunskega poslovanja za leto 1951 je ostalo na presežku dohodkov še 17,025.555.— dinarjev. Po Odredbi o likvidaciji neporavnanih obveznostih, ki so nastale do 31. XII. 1951 (Uradni list FLRJ št. 25 z dne 7. V. 1952), pa je morala banka ves ta presežek predkazati na poseben račun „Likvidacija obveznosti iz leta 1951“, ki bo služil za pokritje sedaj prijavljenih dolgov uradov, ustanov in delno tudi podjetij iz leta 1951 (investicije in neporavnani računi po proračunu); na primer samo Uprava za socialno zavarovanje ima ca devet milijonov neplačanih računov iz leta 1951.

Kreditni posameznih postavk proračuna iz leta 1951 so bili v splošnem vsi porabljeni in so se zato prenosi (virmani) izvršili le v manjših nepomembnejših zneskih. Tako tudi ne moremo govoriti o tem, da smo pri proračunskih postavkah izdatkov ustvarili kake znatnejše prihranke. Če ne bi med letom porastle cene nekaterih predmetov (na primer zdravila, kurjava, razsvetljava in podobno), bi planirani znesek izdatkov povsem zadostoval. Tako pa smo morali največ zaradi zvišanja teh cen predlagati zvišanje prvotno določene kvote proračunskih izdatkov od 326,781.000.— na 407,396.000.— dinarjev. Naslednji pregled izkazuje tudi v posameznosti kje, v kakšen namen in v koliko smo morali povečati kredite.

1. Novoletna jelka	din 5,628.000.—
2. Družbenim organizacijam	din 11,158.000.—
3. Osnovne plače Uprave poliklinik	din 946.000.—
4. Osnovne plače Dečjemu domu	din 412.000.—
5. Osební dodatek Sanitarni inšpekciji	din 226.000.—
6. Mednarodni dečji fond	din 604.000.—
7. Podpora kadrovcem	din 176.000.—
8. Stroški prehrane raznih domov	din 1,362.000.—
9. Počitniške kolonije	din 6,140.000.—
10. Nabava zdravil raznim zdrav. ustanovam .	din 2,125.000.—
11. Recepture zavarovancev	din 33,481.000.—
12. Nabava zdravniških inštrumentov	din 868.000.—
13. Rejnine in pomoč materam	din 115.000.—
14. Dnevni sanatorij-prispevek	din 242.000.—
15. Vzdrževanje cest	din 6,237.000.—
16. Vzdrževanje čistoče mesta	din 5,283.000.—
17. Javna razsvetljava	din 1,505.000.—

Iz teh podatkov se vidi, da so bili vsi dohodki prekoračeni, čeprav se ne more reči, da so bili plani popolnoma realni, zlasti ne pri dohodkih od prebivalcev. Prav tako je razvidno, da še vedno predstavljajo glavni vir dohodkov dohodki iz gospodarstva, kar nam hkrati narekuje, da moramo razvijati dalje naša gospodarska podjetja, če hočemo v prihodnjih letih dobiti več sredstev v proračun za graditev družbenega standarda.

Delo v komunalni v letu 1951 napram ostalim letom po osvoboditvi:

V letu 1951 se je nekoliko več delalo na komunalni dejavnosti, predvsem na cestah, kanalih, parkih itd.

1. Ceste:

Celotna dela so se vršila predvsem na vzdrževanju ter na gradnjah težkih in lahkih tlakov. Tlakovanje se je vršilo na Domobranski cesti, Streliški ulici, Zaloški cesti, vse v kockanem tlaku, dalje Titova cesta v asfalt-betonu ter Medvedova ulica, Prule, Gruberjevo nabrežje in še nekaj drugih v lahko površinski prevleki.

Navedena dela predstavljajo 1,40% celotne tlakovane površine. V ilustracijo navajam, da se je doslej vse po osvoboditvi naredilo 0,78% tlaka, torej je bilo samo v letu 1951 izvršenih za 80% več, kakor vsa prejšnja leta po osvoboditvi, če izvezemo tlakovanje Titove ceste do Ježice, Tržaške ceste do Viča in Dolenjske ceste, kar je bilo izvršenih iz republiških sredstev.

Razen teh strogo cestnih del je bilo izvršeno tudi očiščenje cestnih površin ter začetnih parcel. Tako je bilo izvršeno doslej rušenje na Zaloški cesti v kvadraturi ca 400 kvadratnih metrov, na Tyrševi cesti ca 4.500 kvadratnih metrov in v Kolodvorski ulici ca 2000 kvadratnih metrov.

2. Kanali:

V letu 1951 so bili izvršeni kanali v Kopitarjevi ulici, ob Gradaščici k inštitutom, v Šentvidu delno, ter razni manjši kanali.

V ilustracijo teh del je navesti, da se je izvršilo v letu 1951 skupno za 8.900.000.— dinarjev raznih kanalov, medtem ko smo vsa prejšnja leta po osvoboditvi izdelali za 38.435.000.— dinarjev. Torej smo v enem letu vložili skoraj 23% celotnega zneska pa osvoboditvi, in to v letu 1951.

Količinsko pa je ta vrednost dokaj manjša, ker je bilo položenih do konca leta 1950 10.147 m kanalov, v letu 1951 pa je bilo položenih 1.079 m, torej le 10% po osvoboditvi položene dolžine. V tem primeru je torej vedeti, da ni bilo dovolj storjenega, če upoštevamo, da je bilo stanje kanalizacije že takoj po osvoboditvi eno izmed najbolj perečih, saj je znašala kanalska dolžina v letu 1946 le 105.950 m kanalov in da je bilo do konca leta 1950 priključenih le 2.820 hiš na mestno kanalizacijo, medtem ko so vse druge stavbe vezane na greznico.

3. Snaga:

Vsi izdatki podjetja Snage od osvoboditve do konca leta 1950 so znašali 31.353.000.— dinarjev, samo v letu 1951 pa je bilo izdano za Snago vključno z Javno razsvetljavo 12.051.000.— dinarjev, torej je bilo samo v enem letu izdano 38% onega zneska, ki smo ga porabili za iste namene od osvoboditve pa vse do danes.

4. Parki:

Zelene površine so se povečale od stanja ki je bilo leta 1945 približno 200.000 m², do konca leta 1950 za 79.285 m². V letu 1951 se je vzdrževanje te površine moralo ojačiti in estetsko dvigniti. Razen tega pa je bilo še na novo pridobljene površine približno 4.715 m². Število zaposlenih je bilo v letu 1945 približno 70 oseb, v letu 1951 pa jih je že blizu 100. Na enega prebivalca znotraj ožjega gradbenega okoliša je prišlo pred vojno 5,3 m² parka, medtem ko pride danes, če upoštevamo isto površino, skoro 7,5 m².

5. Vodovod:

Dolžina omrežja v letu 1945 je znašala 185.258 m, konec leta 1950 pa je bilo omrežje podaljšano za 15.078 m.

Samo v letu 1951 pa je bilo izvršenih 14.735 m, tako da je znašal povišek omrežja v letu 1951 ca 100% napram tisti dolžini, ki je bila izvršena od osvoboditve do leta 1950. Zanimivo je, da je bilo do konca leta 1950 po osvo-

boditvi izvršenih 664 hišnih priključkov, v letu 1951 pa le 99, torej le 15% izvršenih priključkov. Ta odstotek je dokaj minimalen.

Potrošnja vode se je dvignila od leta 1941, ko je znašala 190 litrov na osebo, v letu 1951 na 250 litrov na osebo, torej za celih petinštirideset litrov na osebo več.

Sedaj pa prehajam na gradnjo stanovanj v Ljubljani. V letu 1951 je bilo v Ljubljani zgrajenih 445 družinskih stanovanj in 504 samskih sob, kar da skupaj 949 stanovanj. Skupaj zgrajenih novih stanovanj od leta 1945 do vključno leta 1951 je bilo 1922 družinskih stanovanj in 1061 sob, skupaj 2983 stanovanj. Jasno je, da spričo številčnega porasta Ljubljančanov to ne pomeni mnogo, zlasti pa ne dovolj. Če pa primerjamo, s kakimi finančnimi in materialnimi napori se je to ustvarilo ob istočasni graditvi ključnih objektov pa pomeni vsekakor lep rezultat, zlasti še če to primerjamo s številom novih stanovanj za časa stare Jugoslavije, ko je bilo ves čas obstoja stare Jugoslavije zgrajenih le 5583 stanovanj; to pomeni, da smo v sedmih letih dosegli 53% napram 20-im letom stare Jugoslavije. Letni povpreček v stari Jugoslaviji je znašal 285,86 stanovanja, pri nas pa znaša letni povpreček 626,14 stanovanja. Ni nobenega dvoma, da bomo že v prihodnjem letu, zlasti pa naslednja leta lahko dali mnogo več sredstev za graditev stanovanj. Zaenkrat pa stoji pred nami tudi ena važnih nalog, da je usposobiti in tudi tehnično opremiti naša gradbena podjetja, da bodo sposobna hitreje graditi in povečavati stanovanjsko prostornino, saj je znano, da pri nas spričo primitivnega orodja traja gradnja hiš od enega do dveh let, kar moderna podjetja store v osmih mesecih. In da prav zaradi take tehnike stane v tem letu na primer eno novo stanovanje v bloku približno dva milijona dinarjev, v družinskih hišah pa še več.

Važna postavka v proračunu so davki na kmetijske in obrtniške dohodke, in to ne samo zaradi dohodkov samih, ampak tudi zaradi vodenja določene politike, omejevanja špekulantskih tendenc ter bogatenja na račun delovnega človeka in socialistične skupnosti. V preteklem letu so kmetovalci že dokaj dobro plačevali dohodnino v primerjavi s prejšnjimi leti. Preko 70% vseh zavezancev je odvedlo dohodnino brez intervencij.

V letu 1951 je plačalo:

574 malih kmetov . .	2,334.441.—	din davka povpreč.	4.066.—	din
198 srednjih kmetov .	2,718.748.—	din davka povpreč.	13.731.—	din
213 velikih kmetov .	13,425.649.—	din davka povpreč.	63.031.—	din
skupaj 985 kmetov .	18,478.838.—	din davka povpreč.	18.760.—	din

Na 1 ha orne zemlje (podatki iz leta 1951) so plačali:

privatni kmetje 31.977.— din davka (od osnove 151.899.— din)
zadružniki (za ohišnice) 7.310.— din davka (od osnove 127.440.— din).

Na eno kmetijsko gospodarstvo so plačali:

privatni kmetje 34.238.— din davka (od osnove 162.636.— din)
zadružniki (za ohišnice) 3.988.— din davka (od osnove 69.535.— din).

Gornji podatki sicer govore, da se je v pogledu davčne politike vršila diferenciacija, vendar mislim, da je spričo posebnega položaja, ki ga uživajo naši kmetovalci, bližina trga, dobra mehanizacija itd. povprečje pre nizko in da bo s pravnimi ocenitvami dohodkov dohodnino od kmetijstva mogoče preseči.

O večjem delu obrtništva še vedno ne moremo reči, da v redu izpolnjuje svoje davčne obveznosti, pa naj si bo to v pogledu napovedi, kot v pogledu plačevanja. V tem ko dolgujejo kmetje na zaostanku iz leta 1951 plus akontacije za prvo in drugo četrtletje 4.769.682.— dinarjev, so pa obrtniki v zaostanku 37.258.449.— dinarjev. Naša naloga je ta denar čimprej in brez oklevanja iztirjati in uporabiti za skupno korist, tembolj, ker vemo, da se je marsikateri obrtnik, ki zaposluje najeto delovno silo temeljito okoristil z neskladnostjo, nastalo s predpisi za državno in privatno obrt. Računica v državnem sektorju obrti nam pokazuje, da je v prvem tromesečju odvajal državni sektor na bazi 75% akumulacije povprečno na enega delavca in z nameščenci 11.368.— din, privatni uslužnostni sektor pa le 5.677.— din, in v privatni proizvodnji celo samo 5.058.— din, to je za polovico manj od državnega sektorja.

Povprečna obdavčitev na enega obrtnika v letu 1951 je sledeča:

Obrtnik sam	Sam in vajenec	Sam in 1 pomoč.	Sam in vaj. in pomoč.	Sam in 2 pomoč.	Sam in 3 pomoč.
Mizar . . . 19.600	25.600	31.600	44.600	71.600	92.600
Ključavn. . 9.300	12.450	15.600	27.600	44.600	64.600
Fotograf . . 11.400	14.550	19.600	27.600	57.600	78.600
Čevljar . . 7.200	8.250	9.300	13.500	23.600	31.600
Mehanik . . 15.600	21.600	27.600	31.600	34.850	57.600

Ta tabela kaže na dosti pravilno izvajanje diferenciacije pri odmeri, čeprav ne zanikam, da so bile storjene napake, ki so se pa v glavnem odpravile. Naj omenim še to, da je davčna komisija v letu 1951 oprostila nad 60 obrtnikov, ki delajo brez delovne sile, upoštevajoč bolezen ali starost in podobno.

Poglejmo še, kako so nekateri prijavljali svoje dohodke:

Zgajnar Janez, mizar, Vižmarje, ima pet pomočnikov in tri vajence, prijavil 129.184.— dinarjev, davčna komisija pa je ugotovila 320.000.— dinarjev davčne osnove.

Kregar Franc, mizar, šest pomočnikov,* pet vajencev, prijavil 190.018.— dinarjev, komisija ugotovila 370.000.— dinarjev.

Kajzer Jakob, mizar, dva pomočnika, dva vajenca, prijavil 34.161.— dinarjev, komisija ugotovila 220.000.— dinarjev.

Bitenc, mizar, dva pomočnika in tri vajence, prijavil 91.918.— dinarjev, komisija je ugotovila 280.000.— dinarjev; medtem pa ko ima Zor Jože, tudi mizar, enega pomočnika in enega vajenca in je sam prijavil 137.628.— dinarjev.

Pliverič, krojač, štiri pomočnike, prijavil 30.000.— dinarjev, komisija je ugotovila 160.000.— dinarjev.

Sever Ferdinand, krojač, štiri pomočnike, tri vajence, prijavil 38.802.— dinarja, komisija je ugotovila 175.000.— din. Medtem, ko je Menard, krojač iz Šentvida brez pomočnika z enim vajencem sam prijavil 70.951.— dinarjev davčne osnove. Prav tako Tavčar Olga, šivilja s pomočnikom in vajencem, prijavila 79.934.— dinarjev. Viktor Bevc, fotograf, zaposluje dva pomočnika, pa je prijavil samo 18.000.— dinarjev čistega dohodka, komisija pa je ugotovila 195.000.— dinarjev.

Taki so nekateri obrtniki in takšen je njih odnos do skupnosti. Proti tem in njim enakim bo vsekakor treba ostrejših ukrepov.

Pa pogledajmo še gibanje obrtništva. Od leta 1949 dalje je naraslo število obrtnikov od 1292 na 1844, to je za 652 ali za 50%. Medtem ko je število državnih obrtnih obratov poraslo od 120 na 161, to je za 41 obratov ali 35%.

V letu 1949. je bilo zaposleno delovne sile v državnih obrtnih podjetjih 1541 delavcev, letos pa je zaposlenih 2342. Poraslo je za 801 delavca ali za 50%. V privatni obrti pa je bilo zaposlenih leta 1949 2302 delovne sile, letos pa 4.524, to je porast za 2222 ali za 90%. Te številke nam povedo, da privatni sektor obrtništva hitreje raste, tako število obratov kot število delovne sile, da pogoji za obstoj privatne obrti niso tako težki, kakor bi to radi nekateri dokazovali. Naj pripomnim še to, da je večina novih obratov uslužnostnega značaja, kar vsekakor ugodno vpliva na potrebe potrošnikov in na njihove medsebojne odnose. Nujno pa bo potreba storiti več tudi za razvoj državnih obrtnih obratov.

Proračun za leto 1952

Poglejmo najprej, kakšen narodni dohodek ustvarjajo naša podjetja, to se pravi vsa podjetja na območju MLO.

Ker predstavljajo dohodki iz gospodarstva glavni vir dohodkov je prav, da pogledamo kakšen je narodni dohodek.

DELITEV NARODNEGA DOHODKA NA TERITORIJU MLO LJUBLJANA ZA LETO 1952:

1. Delitev po teritoriju:

Gospodarska panoga	Skupaj nar. dohodek	O D T E G A Z A				
		mesio (oži center)	občno Polje	občno Šentvid		
Industrija	7,243.106	5,920 916 (81,7 ^{0/0})	1,114 635 (15,4 ^{0/0})	207.555 (3,9 ^{0/0})		
Obt	917.014	725.365 (79,1 ^{0/0})	30.726 (3,3 ^{0/0})	160.923 (17,6 ^{0/0})		
Kmetijstvo	443.275	303.022 (68,3 ^{0/0})	109.137 (24,6 ^{0/0})	31.116 (7,1 ^{0/0})		
Gradnje	365.338	358.938 (98,2 ^{0/0})	—	6.400 (1,8 ^{0/0})		
Promet	2,027.681	1,924.579 (94,8 ^{0/0})	103.102 (5,2 ^{0/0})	—		
Trgovina, gostinstvo in družb. prehrana	1,001.803	936.825 (96,3 ^{0/0})	27.673 (2,7 ^{0/0})	10.305 (1 0/0)		
Skupaj	11,998.217	10,196.645 (85 0/0)	1,385.273 (11,5 ^{0/0})	416.299 (3,5 ^{0/0})		

2. Delitev po elementih, po sektorjih lastništva oziroma po pomenu:

Gospodarska panoga	Skupaj nar. dohodek	Nar. doh. po elementih			Nar. doh. po sektorjih lastništva			Nar. doh. po pomenu	
		plačni fond	akumulacija in skladi	državni	zadružni	privatni	republiški	lokalni	
Industrija	7,243.106	1,247.442	5,995.664	7,243.106	—	—	6,418.010	825.096	
Obt	917.014	651.142	265.872	255.250	85 130	576.634	—	917.014	
Kmetijstvo	443.275	381.626	61.649	32.710	62.887	347.678	—	443.275	
Gradnje	365.338	182.669	182.669	365.338	—	—	318.618	46.720	
Promet	2,027.681	628.975	1,398.706	2,027.681	—	—	1,742.140	285.541	
Trgovina, gostinstvo in družb. prehrana	1,001.804	522.992	478.811	975.460	18.951	7.392	319.406	682.397	
Skupaj	11,998.217	3,614.846	8,383.371	10,899.545	166.968	931.704	8,798.174	3,200.043	

Iz delitve narodnega dohodka vidimo, da v celoti vzeto ustvarja večino dohodkov industrija, v lokalnem merilu po stari delitvi pa obrt. To nam hkrati nalaga, da posvetimo vso skrb razvoju industrije, kot tudi obrtni dejavnosti.

Dohodki in izdatki:

Skupni dohodki za leto 1952 predstavljajo 882,356.000.— din, ki se dele:

1. del: dohodki iz gospodarstva	652,188.000.— din	74 ‰
2. del: dohodki od prebivalstva	160,101.000.— din	20,2 ‰
3. del: dohodki uradov in ustanov	11,800.000.— din	1,1 ‰
4. del: ostali dohodki in presežki	1,000.000.— din	0,2 ‰
5. del: prispevek višjega proračuna dotacije	57,267.000.— din	6,5 ‰
Skupaj	882,356.000.— din	100 ‰

Izdatki:

Po predlogu proračuna je namenjenih 186,000.000.— dinarjev za investicije, kar pomeni 21,8 ‰ od celotnega proračuna:

Za prosveto in kulturo	198,285.000.— din ali 22,04 ‰
Za socialno skrbstvo	159,564.000.— din ali 18 ‰
Zdravstvo in zaščita	102,996.000.— din ali 11,6 ‰
Državna uprava	40,866.000.— din ali 4,6 ‰
Komunalna dejavnost	179,945.000.— din ali 20,2 ‰
Dotacije občinam	10,000.000.— din ali 1,1 ‰
Proračunska rezerva	4,700.000.— din ali 0,53 ‰

Ako te izdatke primerjamo z realizacijo v letu 1951 in vzamemo indeks 100, dobimo naslednjo sliko:

Prosveta	107 ‰
Socialno skrbstvo	157 ‰
Zdravstvo	98,4 ‰
Državna uprava	97,6 ‰
Komunalna dejavnost	300,3 ‰
Proračunska rezerva	32,97 ‰

Na prvi pogled izgleda nizka vsota za prosveto in kulturo ter zdravstvo in socialno skrbstvo, zlasti v primerjavi s komunalnimi izdatki. Vendar če natančneje analiziramo stanje našega mesta v pogledu komunalne urejenosti, preventivne zdravstvene zaščite, v pogledu zavarovanosti pred infekcijami in epidemijami in če zlasti vemo, da je od 12.000 poslopij v Ljubljani priključenih na kanalizacijo le 2800 hiš, to je komaj 18 ‰, da imamo še 8000 greznic za čiščenje le-teh pa en edino voz na konjsko vprego z najprimitivnejšo ročno črpalko, neurejene ceste in hodnike, nezadostno število otroških igrišč itd. itd., potem vidimo, da znaten del predvidenih sredstev služi tudi za kulturo in zdravstvo. Naj omenim še to, da če bi hoteli najnujnejše ceste urediti, bi za

to potrebovali 400.000.000.— dinarjev. Da ne govorim o slabosti našega prometa v centru, a še slabšega na periferiji. Prav gotovo je, da vsota, določena za prosveto, ne ustreza splošnim potrebam, vendar mislim, da se je zaradi splošne situacije letos treba omejiti na najnujnejše izdatke in uvesti najstrožjo štednjo. Prav tako pa je seveda jasno, da je treba zagotoviti tisti minimum sredstev, ki omogoča redno poslovanje. Zato smo na osnovi naknadnih analiz povišali proračun prosveti in kulture za trideset milijonov dinarjev na vsoto, ki je v predlogu, ki ga imate pred seboj. In to: za osnovne šole tri milijone, za gimnazije štiri milijone pet sto tisoč, Glasbene šole dva milijona pet sto tisoč, Mestno gledališče pet milijonov, Ljudsko prosveto tri milijone dve sto tisoč, kolonije pet milijonov, za fizkulturo dva milijona, za pionirski svet pet sto tisoč, za otroške vrtce štiri milijone tri sto tisoč dinarjev. Teh trideset milijonov smo vzeli iz komunalne dejavnosti, kar pa se bo vsekakor občutno poznalo. Smatram, da je v prosveti, predvsem pa v zdravstvu mogoče še dosti prišediti, čeprav je na nekaterih postavkah premajhna vsota.

Plan investicij v okviru 186.000.000.— dinarjev se deli 17% na kapitalno izgradnjo in 83% na družbeni standard.

Podrobnejša analiza investicij za leto 1952

1. Izgradnja kanala v Sentvidu 40 milijonov dinarjev, projektirana dolžina 3400 m, gradnja se je pričela že leta 1950. Do sedaj je že zgrajenega 1220 m. V letošnjem letu pa je predvidena dograditev in bo torej izvršenih 2180 m. S tem bo znatno rešen sanitarno-higienski problem v tem delu mesta, kjer je že grozila okužba pitne vode.

2. Izgradnja zatvornice na Ljubljani 40 milijonov dinarjev. To delo je silno važno in koristno za plodnost barjanske zemlje, kakor za higieno mesta, ker se bo nivo vode dvignil in se ne bo več dogajalo, da bo struga v poletnih mesecih suha, iz katere izpareva neznosen smrad. Seveda pa bo tudi treba misliti na izpeljavo kanala izven mesta.

3. Izgradnja enega, ako bo mogoče pa dveh javnih stranišč, in to na Vodnikovem trgu in ob vhodu v Tivoli.

4. Za končanje stanovanjskih blokov v Šiški 6.500.000.— dinarjev, dobimo še ca dvanajst stanovanj.

5. Za dokončanje stanovanjske hiše v Šiški, teren XVIII 1.500.000.— dinarjev, pridobimo dvanajst dvosobnih in tri enosobna stanovanja.

6. Mestni vodovod 20.000.000.— dinarjev za dograditev dveh vodnjakov v Klečah in Jaršah. S tem se bo dotok vode povečal za 8.600.000 litrov vode.

7. Izgradnja dvorane za ljudsko-prosvetne namene in kina s približno štiri sto sedeži. Predvidenih 16.000.000.— dinarjev. Ta dvorana je nujna, ker ta del mesta s približno deset tisoč prebivalci sploh nima dvorane.

8. Gradnja doma na Bokalcih 20.000.000.— dinarjev. S temi investicijami se predvideva usposobiti dom za sprejem šestdeset oskrbovancev. Na ta način bomo pridobili šolske prostore v bivšem Lihtenturnu.

Poleg tega se še dograjujejo stanovanjske stavbe v Štepanji vasi, v Šiški za ca petinštirideset stanovanj, kar bo stalo preko 20.000.000.— dinarjev, kar pa ni predvideno v proračunu in bo to treba kriti iz izrednih dohodkov, oziroma dodatnega proračuna, ki ga bomo morali sprejeti na enem prihodnjih zasedanj.

Razen tega se bo v letu 1952 na teritoriju Ljubljane gradilo še iz državnih in republiških investicij za 995.686.000.— dinarjev skupaj z mestnimi investicijami 1.183.680.000.— dinarjev, od tega za kapitalno graditev 612.080.000.— dinarjev, za družbeni standard 571.600.000.— dinarjev.

Po do sedaj zagotovljenih finančnih sredstvih bo letos zgrajenih skupaj 371 stanovanj in 326 sob in to iz zveznega, republiškega in mestnega proračuna. Poleg tega bi bilo mogoče še pridobiti 371 stanovanj in 75 sob z dokončanjem nekaterih zgradb, za kar pa ni zajamčenih finančnih sredstev.

Sedaj pa še nekaj o znižanju administrativnega aparata.

Prizadevanje za znižanje administrativnih upravnih stroškov, tako v upravnem aparatu kot v podjetjih, mora biti tudi v bodoče na prvem mestu. To ni važno samo zaradi štednje izdatkov, ampak tudi zaradi pravilne razporeditve ljudi po strokovni, kot politični kvalifikaciji. Kajti vsa dosedanja praksa kaže, da gre delo bolje tam, kjer je manj ljudi, pač pa z dobro strokovno in politično kvalifikacijo, naglašam tudi politično, ker mora danes, ko se mnogo več nalog prenaša na odgovornost uradnika, ta vedeti zakaj dela, se mora zavedati, da gradimo, čeprav s težavami, boljše življenje. Kajti nameščenec, ki te zavesti ne bi imel, pa četudi je dober strokovnjak, bi kaj hitro podlegel petokoloncem tipa Vovk in podobnim. Nič nam ni nerodno povedati, da hočemo imeti v našem aparatu naše ljudi, a ne formalne frontovce, ampak frontovce po duši, ki bodo zavestno in vestno izvrševali svoje naloge in se borili za socializem.

V pogledu zniževanja administrativnega kadra smo sicer dosegli znatne uspehe, vendar imamo še vedno v nekaterih uradih in prosvetno-zdravstvenih ustanovah, zlasti pa še v nekaterih podjetjih nesorazmerno visok odstotek administrativne delovne sile.

Leta 1949 je bilo v administraciji MLO vključno z RLO-i še:

	1112	uslužbencev ali 1 uradnik na 106 prebivalcev,
leta 1950	816	uslužbencev ali 1 uradnik na 140 prebivalcev,
leta 1951	433	uslužbencev ali 1 uradnik na 285 prebivalcev,
1. VI. 1952	192	uslužbencev ali 1 uradnik na 687 prebivalcev.

Tako smo prihranili pri personalnih izdatkih samo z letošnjim znižanjem približno 24 milijonov dinarjev, nasprotno pa imajo nekatera podjetja še vedno sorazmerno visoko število administrativne delovne sile.

Tako ima na primer podjetje:

„Unitas“		na 137 zaposlenih 24 nameščenecv ali 17%,
„Zmaj“		na 66 zaposlenih 11 nameščenecv ali 17%,
„Cementnine“		na 40 zaposlenih 10 nameščenecv ali 25%,
„Žaga“		na 82 zaposlenih 17 nameščenecv ali 21%,
„Alko“		na 66 zaposlenih 15 nameščenecv ali 23%,

medtem ko so nekatera podjetja dosegla dosti pravilno razmerje, na primer „Angora“ 8% administrativnih uslužbencev, „Tovarna testenin“ 5%.

Tudi v obrtnih obratih je ponekod podobno razmerje. Tako zaposluje podjetje „Tehtnica“ na 10 vseh zaposlenih 2 nameščenca ali 20%, „Kristal“ na 27 zaposlenih 4 nameščence, medtem ko ima „Kroj“ na 192 zaposlenih samo eno administrativno moč.

Pri redukcijah odvišne delovne sile se pa še vedno greši, da se odpušča ženske in da se zadržuje ali celo namešča moške, četudi so do sedaj tako delo opravljale ženske. Proti tej praksi bomo morali skupaj s sindikati uvesti ostrejšo borbo.

Dne 1. maja in dne 1. junija je bila odpovedana služba ca 100 uslužbencem, nekaj teh je bilo premeščenih na druga delovna mesta v Ljubljani. Vendar spričo vsesplošnega zniževanja administrativnega aparata ne bo mogoče vsem v Ljubljani dobiti zaposlitve, ampak bodo morali nekateri, zlasti mlajši, na službena mesta tudi izven Ljubljane, kjer je še velika potreba po strokovni delovni sili. Tu pa nastaja najtežji problem, ker bi vsi radi ostali v Ljubljani, dasiravno bo to zaradi splošne redukcije popolnoma nemogoče. Tako se potem pojavljajo govorice o neki brezposelnosti.

Poglejmo kako je s to brezposelnostjo.

Po podatkih Posredovalnice za delo je na tem uradu prijavljenih 1258 oseb, od tega je skoraj 1000 žensk, ostali moški pa v glavnem iščejo lažje zaposlitve, in to seveda v Ljubljani. Istočasno pa samo naša lokalna podjetja potrebujejo 200 nekvalificiranih delavcev in 66 kvalificiranih, in sicer:

1. Uprava cest 60 nekvalificiranih.
2. Remont II 10 nekvalificiranih in 8 zidarjev.
3. Snaga 8 nekvalificiranih moških in 7 žensk.
4. Megrad 60 nekvalificiranih in 30 zidarjev.
5. Obnova 25 nekvalificiranih in 15 zidarjev itd.

Poleg mestnih podjetij potrebujejo še ostala podjetja 416 nekvalificiranih in 183 kvalificiranih delavcev. Poleg tega iščejo, zlasti kvalificirano delovno silo tudi podjetja iz drugih republik. Skupnih prijav prostih mest je v LR Sloveniji in v drugih republikah ca 900. Tako vidimo, da ako bi podjetja pravilno odpuščala delavce in zadrževala ženske na delovnih mestih, ki jim ustrezajo, ne bi bilo nikake nezaposlenosti. Najtežje je z nameščenci, za katere v Ljubljani ostaja vsak dan manj mest.

249 oseb prejema oskrbnino. Vsi ti, ki so sposobni za delo, bodo začasno dodeljeni na javna dela. Kdor pa tega začasnega posla ne bi sprejel, se mu bo oskrbnina ustavila. Do sedaj je bilo že izplačanih 2.206.000.— dinarjev.

Tovariši, mi danes privikrat sprejemamo proračun, ki v celoti zavisi od naše prizadevnosti, od ustvarjenega narodnega dohodka. Ali bo ta proračun dosežen ali presežen, zavisi od dela naših podjetij in pravilne finančne gospodarske politike MLO-ja in tega se moramo v polni meri zavedati. Smatram, da se predloženi proračun v celoti sklada z osnovno linijo družbenega plana in da ga je mogoče sprejeti.

Dr. Ravnikar Tone:

Tovariši ljudski odborniki! Predlog našega proračuna je iz razumljivih razlogov bolj izraz stvarne zmogljivosti kot izraz naših stvarnih potreb. S tega gledišča moramo ugotoviti, da so tudi postavke, ki se nanašajo na zdravstvo in socialno politiko, sestavljene z vso uvidevnostjo, sodim pa, da sem dolžan opozoriti na nekatere postavke, za katere mislim, da so preizko odmerjene.

Proračun za socialno skrbstvo je znižan od 80 milijonov na 46 milijonov dinarjev in nam tak seveda narekuje skrajno štednjo. Kljub temu občutnemu znižanju bo proračun zadoščal, razen postavke za redne podpore starim in onemoglim. Ta postavka, ki je bila predvidena na 38 milijonov, je znižana na 21 milijonov, rednih podpirancev pa imamo kljub trem revizijam, katere smo opravili pred kratkim in katere so občutno zmanjšale število teh podpirancev, nekaj nad 1300. Če računamo na vsakega podpiranca 2.500.— dinarjev in tako smo tudi računali za ljudi, ki nimajo ničesar in nikogar, ki bi zanje skrbel, je ta znesek minimalen, saj ne dobe nikakih bonov niti nadomestila za prehrabene bone. Tako bi za 1300 podpirancev potrebovali 38 milijonov in če bi obveljal proračun 21 milijonov, bomo lahko shajali le, če dobimo od kogar koli še kaj zraven. O tem smo na naših zasedanjih razpravljali, in sicer, da bi podjetja in množične organizacije dajale nekaj od svojih fondov, proslav, prireditvev itd. za kritje tega primanjkljaja. Ugotavljam, da v tej smeri niso bili doseženi še nikaki uspehi, izvzemši 10.000.— dinarjev, ki sta jih prinesla lastnika obeh vrtljakov.

Tudi revizija, ki svoje delo pravkar zaključuje in katera bo verjetno še našla ljudi, ki niso tako nujno potrebni podpore, verjetno ne bo mogla zmanjšati podpor niti za 5%. Preostane nam možnost, ali da znižamo število podpirancev, kar ne vem, kako bi izvedli, ali pa da znižamo redno mesečno podporo za skoraj polovico. Eno ali drugo pa bo zelo boleče za podpirance. Ostali del proračuna, ki zadeva samo socialno skrbstvo in je tudi občutno znižan, to je denar za izredne podpore, klimatsko zdravljenje itd., nam narekuje, da bomo dajali manj ali nič, ako bomo hoteli shajati.

V proračunu za zdravstvo pa je zlasti velika hiba pri postavki za Dečji dom, za katerega je predvideno 20 milijonov dinarjev. V Dečjem domu je danes 230 mater in majhnih otrok. To pravzaprav ni Dečji dom kot je bil pred pol leta, temveč zdravstvena ustanova, otroška bolnišnica. Vedeti pa moramo, da v Jugoslaviji ni bolnišnice od Djevdjelije do Jesenic, kjer bi stala oskrba za bolnika manj kot 500.— dinarjev; v Kliničnih bolnišnicah stane celo 700.— dinarjev, v sanatorijih pa 900.— dinarjev. Tako ta bolnišnica ne bi mogla shajati s 300.— dinarji dnevno za oskrbovanca, ko najcenejša bolnišnica računa 500.— dinarjev dnevno za oskrbovanca. Po sedanjem proračunu bi na oskrbovanca v Mestni otroški bolnišnici prišlo nekaj čez 300.— dinarjev, vendar če smo najbolj skromni, bi potrebovali vsaj 500.— dinarjev. Tu ni mogoče govoriti več o štednji, kajti kar ni mogoče, pač ni mogoče. Nesmiselno pa se mi zdi, da bi tako ustanovo, ki je stala toliko denarja potem, ko smo jo izročili namenom, zasedli samo delno, da bi imeli namesto 230 oskrbovancev le 130, ostala mesta pa bi ostala prazna. Mislim, da tega ljudski

odborniki ne bi mogli zagovarjati. Izrečen je bil predlog iz razloga, ker ta bolnišnica ne služi samo za potrebe Ljubljane, temveč za vso Slovenijo, da bi bilo prav, da bi del proračuna kril republiški Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko. Naš mestni svet je na svoji predzadnji seji to obravnaval in bil mnenja, da tega ne napravi. Republiški svet za to ustanovo, ki je mestna, v svojem proračunu ni predvideval sredstev iz razumljivih razlogov, ker je to mestna ustanova. Če hoče republiški svet dobiti 10 milijonov, jih more samo preko ministrstva za finance LRS. Prav tam pa z isto utemeljitvijo lahko dobimo sredstva tudi mi. To so bili razlogi, zaradi katerih je novoizvoljeni svet odločil, da smo dolžni ta korak napraviti sami. Z 20 milijoni dinarjev bo ta ustanova lahko živelá samo do konca septembra meseca.

Malo lažja je situacija glede proračuna celotne protituberkulozne službe s petimi dispanzerji in centralnim protituberkuloznim dispanzerjem in vsem, kar še ima protituberkulozna služba. Ta postavka je bila od 8.330.000.— dinarjev znižana na 6.802.000.— dinarjev. Mislim, da bo v zvezi s tem nekoliko težav, ki pa jih bo mogoče rešiti.

Resnejša je situacija v sanitarni inšpekciji, kjer je od predvidenih 6 milijonov ostalo le 4.395.000.— dinarjev. Vsi veste, da sanitarno stanje v Ljubljani ni tako, da bi mogli utesnjevati postavke za sanitarno inšpekcijo. Če delokroga sanitarne inšpekcije že ne moremo razširiti, ga moramo vsaj ohraniti.

Drugod ni težjih proračunskih vprašanj. Otroški in mladinski domovi in štirje domovi starih in onemoglih so res predvideni z dokaj nižjim zneskom, kot so bili postavljeni od njih, menim pa, da bo mogoče s smotrno štednjo shajati, ne da bi pri tem padel standard oskrbovancev v domovih. Bodo pa utesnitve, ki so ultimativne; štediti je pač treba.

Mimogrede bi omenil, da so sredstva za Mednarodni dečji fond izpadla iz proračuna oziroma, da je v proračunu ostalo od predvidenih 21 milijonov le 5 milijonov dinarjev, ki pa so bila že do začetka maja potrošena. Tako je konec maja delitev svežega mleka brezplačno in po znižani ceni bila ukinjena. To omenjam zaradi tega, ker smo bili to akcijo dolžni izvajati po mednarodnem dogovoru, sprejetem pri zvezni vladi, kjer smo pristali, da bomo dajali mleko in smo s tem pogojem dobili stroje.

Najresnejša pa je situacija okrog dveh zdravstvenih menz, o katerih smo govorili na VIII. zasedanju Mestne skupščine. Videti pa je, da je treba še govoriti o njih. 6,5 milijona je odobrenih kot zadnji znesek, ki ga dá MLO. S tem zneskom sta te dve menzii prisiljeni ustaviti obratovanje sredi avgusta. Verjetno pa bi ju morali ukiniti že konec julija. Menim, da to ne bo v interesu namena, zaradi katerega sta bili ustanovljeni te zdravstveni ustanovi in da bo škoda tudi v finančnem efektu večja kot prihranek.

Končno še eno! Vsi proračuni naših ustanov so tako odmerjeni, da v njih ni prostora za kakršne koli investicije. Med odobrenimi investicijami za zdravstvo in socialno politiko je le ena postavka, in to so investicije za Bokalce z 20 milijoni dinarji. Kaj se bo s tem lahko napravilo? To bo le delna preskrba s pitno vodo, in usposobitev doma za eno šestino kapacitete, to je za 50 oskrbovancev. Vse ostalo je iz investicij izpadlo. Vemo, da sedaj delamo stavbe

investicijskega značaja, za kar pa nimamo kritja, ampak le ustna zagotovila. Jutri bo prišla komisija, ki bo odobrila in dala uporabno dovoljenje za nov zdravstveni dom v Krekovi ulici. Tam je bilo opravljenih veliko del, ki še niso plačana. Nadalje dokončujemo dela z vednostjo in pristankom odgovornih pri Jaslih na Resljevi cesti in pri Dečjem domu. Obe ustanovi sta že začeli poslovati, treba pa je bilo dokončati nekaj nujnih del, za katera so bili vsi mnenja, da so potrebna. Tudi to so zneski, za katere ni kritja, čeprav ta dela tečejo.

Na Celovski cesti 135, nasproti Litostroja se za ta del mesta odpirajo prav te dni nove sektorske ambulate za Dravlje in Zgornjo Šiško. K temu smo pristopili na splošno željo in tudi to ni predvideno v proračunu. Če se odpovemo vsemu drugemu, kot so dela na Domu v Šiljevici, nujnim delom v Domu Staneta Zagarja, dispanzerju za otroke, lopi pri Centralnem protituberkuloznem dispanzerju itd., se pa nikakor ne smemo odpovedati posvetovalnici za matere in otroke in ambulantni za noseče v južnem delu mesta.

Sedaj hodijo matere z otroki z Viča v Moste in prav tako tudi noseče žene. Če odtegnemo potrebni denar kjer koli, bomo morali najti ta sredstva. To ne bodo velike investicije in morda bomo lahko dobili sredstva iz rezerv, katere je pravkar omenil predsednik Sveta za gospodarstvo.

Nimam konkretnega predloga za zvišanje proračuna, ker vem da ni finančnih možnosti, menil pa sem, da mi je dolžnost opozoriti na tisto, česar nobena matematika in nobena štednja ne more rešiti, namreč na to, da so nekatere postavke v proračunu našega resora odločno prenizke in jih bo pač kakor koli treba zvišati.

Ocepek Lojze:

Predlagam spremembo v zvezi s 4. razdelkom na strani 23, ki predvideva izdatke v Svetu za notranje zadeve. Normalno bi bilo, da bi se moral jaz boriti za večje postavke, kot so predložene, vendar pa smatram, da se pri izdelavi predloga za ta proračun niso v zadostni meri upoštevale objektivne težave in je bil ta proračun predložen tako, kot da je dovolj sredstev na razpolago, ki bodo zadostovala tudi za druge postavke. V celotnem predlogu proračuna pa vidimo, da so v proračunu med posameznimi postavkami zelo velika nesorazmerja. So nekatere panoge naše dejavnosti, ki so zelo nujne in važne, vendar zanje v razdelkih ni predvideno zadosti finančnih sredstev. Zaradi tega smatram za potrebno in nujno, da bi v drugem delu razdelka tretje točke, ki predvideva za gasilno opremo PAZ-a in ki znaša 9 milijonov dinarjev, znižali na 5 milijonov. Predlagam znižanje te postavke v korist ostalih, tako da se bo to nesorazmerje vsaj nekoliko ublažilo. Če pa se bo v toku izvajanja proračuna pokazala večja potreba, pa bi to morali kriti iz rezerv.

Zupet Avgust:

Zeel bi pojasnilo v poglavju tiskanega Predloga proračuna o zdravstvu in socialni zaščiti, in sicer stran 34, kjer je govora o podporah žrtvam fašističnega terorja. Za te podpore je predvideno le dva milijona dinarjev.

Kolikor vem, je več teh podpirancev in če bi jih bilo le 150, bi to zneslo 1.000.— dinarjev na vsakega. Zelel bi zvedeti, koliko je podpirancev in koliko dobijo podpore.

Dr. Ravnikar Tone:

Žrtvam fašističnega terorja dajemo podpore po uredbi in jih zato ne moremo zvišati. Število podpirancev je določeno, ker so se v teh letih vsi prijaviili, saj so to žrtve iz vojne. To je redni izdatek iz leta v leto in se ne menja. Izredne podpore sirotam pri tem niso vštete. Trenutno ne morem povedati natančno, koliko je teh podpirancev, ne bo jih pa čez dve sto.

Zupet Avgust:

Mislim, da v stvari nismo prišli naprej. Mislim, da je treba podpore spremeniti ter jih prilagoditi sedanji situaciji, kot smo prilagodili tudi socialne podpore.

Dr. Ravnikar Tone:

Podpiranci, ki dobivajo podporo iz proračuna kot žrtve fašizma, so invalidi, ki pa iz kakršnega koli razloga niso upravičeni do invalidnine. Tisti, ki so delno še sposobni za delo, zaslužijo kaj malega tudi s priložnostnim delom. Otroci-sirote so oskrbovani iz drugih sredstev.

Bole Dušan:

Menim, da je predlog, da se zviša postavka v mestnem proračunu za prosveto in kulturo, primeren in nujen kakor tudi utemeljen, ker bi prvotni predlog, ki je za 30 milijonov manjši, pomenil precejšnje težave, če že ne ovire v normalnem razvoju nekaterih naših institucij, predvsem šolskih institucij. Proračun za prosveto in kulturo bi sedaj znašal 194.427.000.— dinarjev, kar je približno 28% od celotnega mestnega proračuna, če ta odstotek računamo od zgolj administrativnega proračuna, ne vštevši investicije. Od te vsote gre preko polovice za osnovne in srednje šole, za vse šole pa gre preko 65%. Predlog proračuna za 22 osnovnih šol, ki imajo okrog 6900 učencev, znaša s sedanjim dodatkom teh milijonov 32.798.000.— dinarjev, kar znaša povprečno na učenca 4.752.— dinarjev. To povprečje v raznih šolah variira in je večje v šolah, kjer je manj učencev, in manjše, kjer je več učencev. Po prvotnem proračunskem predlogu, kateremu je sedaj dodano tri milijone, bi razdelitev teh izdatkov potekala takole: Za personalne izdatke 77,8%, za operativne 17,7% in za funkcionalne 4,5%. Ti odstotki se nekoliko spremenijo. Dodatni trije milijoni ne bodo šli na račun personalnih izdatkov, temveč na račun materialnih izdatkov.

Letos je bil na naših osnovnih in srednjih šolah pereč problem kurjava. Ta problem brez dvoma še ni rešen, verjetno bi potrebovali še zelo veliko. Za osnovne šole je predvideno za kurjavo 2.775.000.— dinarjev, kar je ob današnjih cenah majhna postavka in bi zadostovala za kritje stroškov za kurjavo samo za letošnje proračunsko leto, v tem ko bi morali kriti stroške za kurjavo

za ostali del šolskega leta iz drugega proračuna. Tudi sedaj se to bistveno ne bo spremenilo.

Vprašanje je, kako razdeliti te tri milijone. Treba jih je razdeliti po posameznih pozicijah tam, kjer je največja potreba, zlasti tam, kjer bi po prvotnem predlogu proračuna nastal zastoj ali ovire za delo.

Za gimnazije je predvideno z dodatkom pet milijonov 56,898.000.— dinarjev, kar znaša preko 7.000.— dinarjev na dijaka povprečno. Personalni izdatki znašajo 80%, operativni 15%, funkcionalni pa 3%. To zvišanje bi šlo za materialne izdatke. V postavki za dijaške domove je 2,350.000.— dinarjev, v postavki za učence v gospodarstvu pa 653.000.— dinarjev predvideno za osebne izdatke za vzgojno in medicinsko osebje. Ostali stroški se krijejo iz vzdrževalnine. Domovi so se oprli na lastni proračun, vendar pa daje država 2.556.— dinarjev za dijaka v domovih, za učence v gospodarstvu pa 2,666.— dinarjev k vzdrževanju vsakega posameznika.

Postavka 6,082.000.— dinarjev za vrtce, ki je bila prvotno predvidena, predstavlja le plače za vzgojiteljsko osebje in se ostali izdatki krijejo iz prispevkov staršev. V petnajstih obstoječih vrtcih je približno 860 otrok, kar pomeni, da država plača 7.052 dinarjev letno za vzdrževanje vsakega otroka v vrtcu. Dodatni predlog 4,300.000.— dinarjev k postavki za otroške vrtce se bo uporabil le za opremo novih vrtcev, ki jih je treba ustanoviti v tem letu, saj so potrebe po ustanovitvi vrtcev zlasti v središču mesta zelo velike. Po prejšnjem proračunu tega ne bi mogli rešiti.

Za organizacijo počitniških kolonij prvotno ni bilo predvideno nič. Z zneskom pet milijonov dinarjev, ki je bil predložen v dodatnem predlogu, bomo lahko oskrbeli letovanje 1500 najpotrebnejšim otrokom, s predpostavko, da bodo starši prispevali vsaj 1.500.— dinarjev računajoč za tritedensko letovanje. 2,500.000.— dinarjev je bilo dodano še v proračunski postavki za glasbene šole, ki je prvotno znašala 9,840.000.— dinarjev. Glasbene šole obiskuje 1800 učencev in sicer na šestih šolah. Po prvotnem predlogu bi postavka upoštevala le osebne in funkcijske izdatke, treba pa je tudi nabaviti inventar. Po sedanji praksi je uvedena le minimalna šolnina za glasbeni pouk in precejšen del učencev je bil oproščen šolnine. Prihodnje šolsko leto se bo šolnina zvišala, da bodo šole na ta način del svojih izdatkov krile s povišanim prispevkom učencev. Novi sistem šolnin pa bo veljal šele z novim šolskim letom, tako da se bodo ti prispevki učencev dobili šele v zadnjih treh mesecih tega leta. V tem šolskem letu se šolnina ne bo spremenila in zato je potrebno 2,500.000.— dinarjev za kritje navedenih izdatkov.

Mestno gledališče bi po prvotnem predlogu proračuna dobilo 7,100.000.— dinarjev ob 3,500.000.— dinarjev lastnih dohodkov. Ta znesek bi ne zadostoval za redno delovanje gledališča, ker je gledališče profesionalna ustanova s stalno nastavljenim osebjem in lastnimi delavnicami. Gledališče pa je šele v razvoju, saj se je njegovo delo za javnost začelo šele januarja meseca. V začetku so materialni izdatki večji in potrebne so še nekatere izpopolnitve dvorane in odra. Tako je bilo nujno treba zvišati vsoto za Mestno gledališče za pet milijonov dinarjev, da se je omogočilo poslovanje gledališča.

V postavki za ljudsko prosveto je bil prvotno predviden prispevek 1.800.000.— dinarjev, kar bi bilo minimalno in bi zadostovalo le za del ljudsko-prosvetnega dela, to je za Ljudsko univerzo. Če upoštevamo število društev in ostala področja ljudske prosvete, je bilo to postavko treba zvišati s 3.200.000.— dinarji tako, da dobimo skupno vsoto za ljudsko prosveto 5.000.000.— dinarjev, pri čemer bi upoštevali tudi stroške za upravljanje domov in dvoran ljudske prosvete.

Zelet bi se dotakniti še vprašanja investicij. V predlogu so predvidene investicije v višini 16 milijonov dinarjev samo za dograditev kina za Bežigradom. Pri investicijah za prosveto bi bilo treba poudariti, da bo v Ljubljani prišlo v šolskem letu 1953/1954 in v naslednjih letih še veliko več učencev v osnovne šole. Zato je skrajni čas, da se letos pripravi in za prihodnje leto že predvidi potrebna vsota za gradnjo novih šolskih prostorov. Tovariš Krese je že omenil, da je treba zgraditi šolo v Besnici, kjer so kmetje pripravljeni pomagati z delom. To šolo moramo zgraditi, ker je kraj priključen k Ljubljani, potrebovali pa bi zanjo dva milijona dinarjev.

Potrebna bodo tudi sredstva za dograditev provizorija na Viču (bivši gozdarski tehnikum), kamor bi se namestila Dom in šola učencev v gospodarstvu, in sicer tri milijone dinarjev, potrebna pa so tudi sredstva za adaptacijo poslopja na Rakovniku, kamor se preseli II. gimnazija. V Šentvidu bodo tudi potrebni še štirje novi oddelki na gimnaziji in osnovni šoli, in sicer na gimnaziji trije oddelki in na osnovni šoli eden. Obe šoli sta obremenjeni s celodnevним poukom, in so ta dela nujno potrebna. Po razmotrivanju situacije s strani sveta občine Šentvid so predložili, da bi pridobili prostore, iz katerih bi se preselila avtomehanična šola, in tudi za adaptacijo teh prostorov bi bila potrebna neka vsota.

S tem sem na kratko obrazložil, zakaj je bilo treba zvišati proračun oddelka za prosveto in kulturo. Jasno je, da bo treba zlasti na srednjih in osnovnih šolah in na vseh teh ustanovah uvesti skrajno štednjo, če bomo hoteli s temi sredstvi izhajati in zagotoviti neovirano delo tem ustanovam.

Dr. Ravnikar Tone:

Odgovoriti moram na prejšnje vprašanje glede podpirancev žrtev fašističnega terorja. Podpirancev, ki so žrtve fašističnega terorja, je v Ljubljani samo 52. Ti so prejimali povprečno 2.886.— dinarjev mesečne podpore.

Maček Leopold:

Naačelno se strinjam s proračunom, ne bi pa se mogel strinjati s postavko za občine, kajti po našem proračunu so bili predvideni izdatki za enajst ljudi in izdatki za materialne stroške v višini 1.035.000.— dinarjev, po proračunu pa je predvideno 1.200.000.— dinarjev. Mislim, da v okviru te postavke ne morejo biti občine samostojne tako, kot samostojnost občine pojmujejo prebivalci. Če bi vztrajali pri tej postavki, bi lahko zaposlovali le najnujnejše administrativno osebje, na primer v tajništvu dve administrativni moči, mačičarja, vojaškega referenta in načelnika oddelka za socialno politiko in

prosveto in načelnika gospodarskega sveta. Upravljanje zgradb se vodi v Ljubljani, vem pa, da so stavbe v takem stanju, da jih moramo popraviti, če nečemo, da bo prišlo do večje gospodarske škode. Treba bi bilo imeti človeka, ki bi skrbel za popravilo zgradb, snažilke itd. Ne vem, kako bo v teh mejah izgledala občina, saj bi bila po tem le ekspozičura, kjer vlagajo ljudje prošnje, katere rešujejo na MLO. Tak način reševanja prošenj pa je težaven, ker na tem forumu ne morejo poznati ljudi in treba je človeka obravnavati po socialnem in drugem položaju in ga presojudati objektivno. Če občine ne bodo samostojen oblastveni organ, jih tudi ljudje ne bodo tako ocenjevali. Če je občina samostojna, bi morala samostojno ukrepati tudi o komunalnih in drugih delih, sedaj pa nam proračunska sredstva tega ne dovoljujejo. Imamo na primer rajonsko stavbo. Po površnem predračunu bi potrebovali za njeno popravilo en milijon dinarjev, če hočemo preprečiti nadaljnjo gospodarsko škodo. Imamo tudi ceste, ki so nujno potrebne popravila in katere smo pridobili s priključitvijo Dobrunj. Cesta v Dobrunjah je nasipana z močnim gramozom, tako da morajo ljudje na ravni cesti iskati pomoči s priprego, da prepeljejo tudi majhne tovore. Za popravilo te ceste ne bi potrebovali ne vem koliko denarja, ker so ljudje pripravljeni pomagati s prostovoljnim delom. Dobiti pa bi morali valjar, da bi utrdili močan gramoz, ljudje pa bi s prostovoljnim delom napeljali nekaj materiala in cesta bi bila uporabna. Več manjših stvari je takih, da si brez njih ne moremo zamisliti uspešnega dela in katerih uresničitvev tudi ljudje pričakujejo s priključitvijo k mestu.

Morda bi bilo mogoče znesek za občino zvišati in opustiti dela, ki niso tako važna, kot je na primer javno stranišče na Napoleonovem trgu. To gradnjo bi bilo mogoče odložiti, pridobili pa bi 12 milijonov za bolj potrebna dela.

Predsednik vpraša, ali tovarš Maček daje predlog, da se opusti zidava javnega stranišča in dá denar v druge namene.

Maček Leopold:

Ne bi dejal, da bi ves denar dali ravno naši občini. Morda bi ta denar delili na obe občini, če bi uvideli, da je potreba na občinah večja, kot za javno stranišče.

Pripomnil bi še, da smo tudi pri cestah precej prikrajšani. Predvidevali smo, da bomo dobili cesto preko Most do Polja, česar pa po sedanjem proračunu ne bomo mogli delati. Če pogledamo, da je naš družbeni prispevek preko milijarde in 100 milijonov, bi že kazalo govoriti o cestah, ker je stanje zelo delikatno.

Jelenc Aleš:

Tovariši in tovarišice! Že na mnogih zasedanjih smo razpravljali o komunalni problematiki našega mesta in mislim, da je prav, da tudi danes razpravljamo, saj je ta problematika zelo velika. Prav se mi zdi, da danes razpravljamo o komunalnih vprašanjih, če razpravljamo o proračunu in zato, ker vidimo, v kakšnem stanju so komunalne naprave v našem mestu. Ko smo na nekaterih zasedanjih razpravljali, na primer o zdravstvu ali o prosveti, smo

videli, da ima na eno ali drugo tudi odraz dobra ali slaba komunalna ureditev mesta. Ne bi bilo prav, če danes, ko odobravamo naš mestni proračun, ne bi povedal svojega mišljenja o stanju komunalnih naprav in navedel nekatere konkretne podatke.

O naših cestah smo govorili na mnogih sestankih in prav zaradi tega je bil dan glavni poudarek na vzdrževanje cest, ko smo pripravljali proračun. 100 milijonov, ki so bili predvideni za popravilo cest, je na videz veliko, vendar pa bomo mogli s tem denarjem popraviti le majhno kvadraturu naših cest. Povedal bi, kaj smo imeli v programu za popravila. To je bilo ureditev Titove ceste od prelaza do mrtve proge. To sedaj delajo. Nadalje smo predvideli ureditev hodnikov, saj moramo cesto, ki je naša magistrala in nosi ime maršala Tita, urediti tako, kot zahteva sedanji promet. Za ureditev te ceste bomo potrebovali 20 milijonov dinarjev. Nadalje smo predvidevali ureditev desne strani Tržaške ceste od Viške do Prešernove. Predvidevali smo tudi zaključek del na Zaloški cesti do karmeličank, za kar bi potrebovali 6.800.000.— dinarjev. Ureditev Šmartinske ceste do skrajne meje Tovarne kleja in Mepromovih garaž je tudi v naših načrtih. Vzpostaviti bi morali nadalje zvezo med Celovško cesto in Titovo cesto, to je med Šiško in Bežigradom. Ceste, ki vežejo ta dva predela mesta, so v zelo slabem stanju in le za redno vzdrževanje teh cest bi porabili vsake tri mesece 300.000.— dinarjev in še več z ozirom na cene, ko sami proizvajamo gramoz.

Tudi ureditev Parmove in Vošnjakove ulice je z ozirom na vedno večji promet, ki se razvija po Titovi cesti, nujno potrebna, da bomo imeli vzporedno cesto z glavno cesto. Treba bi bilo vzpostaviti tudi zvezo med Titovo cesto in Celovško cesto. Potrebna je ureditev Kolodvorske ulice, nadalje tranzitne ceste z Dolenjske na Tržaško cesto od Grubarjevega nabrežja do Šentjakobskega mostu. Treba je dokončati tudi dela na Domobranski cesti ter Streliški do Strossmayerjeve. Te dve cesti sta v dveh tretjinah končani, zato bi bilo treba delo nujno dokončati, saj bi se sicer podlaga, ki je bila lani v celoti izvršena, pokvarila. Treba bi bilo urediti hodnike, saj vemo, da ob deževnih dneh ljudje preskakujejo luže. Hohniki niso bili obnovljeni po 12 do 15 let. Obnovili bomo le 5000 m² hodnikov in izdelali 2000 m² nove betonske podlage. Da očuvamo obstoječi tlak in ceste, tlakovane s kockami, bi bilo treba te ceste zaliti z bitumenom. To bi bile: Celovška, Titova, Tržaška in Dolenjska cesta. Ta dela so zelo nujna. Razen tega pa imamo v načrtu še mnogo drugih del na naših cestah. Ko vidimo, kakšna sredstva so na razpolago, smo ta program zmanjšali. Smatram, da je to z gospodarskega stališča pravilno, vendar bi nam za ta program bilo potrebno 169 milijonov dinarjev, računajoč s tem, kar je bilo sprejeto na nekem zasedanju, in sicer, da se sredstva, ki se ustvarjajo izven proračuna, dajo v večjem delu za popravilo naših cest in za kanalizacijo. Zato mislim, da je treba ta program, ki je bil sprejet, pregledati in sprejeti le najnujnejša dela.

Istčasno, ko govorimo o cestah, moramo govoriti tudi o naši kanalizaciji, saj sta ureditev kanalizacije in popravilo cest nerazdružljivo povezani. Vsako popravilo cest izkoristimo tudi za popravilo naše kanalizacije, pri čemer pa

moramo tudi vedeti, da je naša kanalizacija minimalna, saj imamo le 20% stanovanjskih hiš priključenih v kanalizacijsko omrežje. Pryotno smo istočasno s popravilom cest predvidevali tudi popravilo kanalizacijskega omrežja na tem področju. Zato smo predvidevali 30 milijonov dinarjev. V kakšnem stanju je kanalizacija, seveda ne vidimo. Prav gotovo je, da smo se do sedaj naši kanalizaciji veliko premalo posvečali in kakšno škodo nam utegne povzročiti slaba ureditev kanalizacije, je na nekem zasedanju govoril tovariš doktor Ravnikar. Ureditev kanalizacije pa zahteva tudi velike investicije. Trenutno pa je zajeto v proračunu le popraviljanje obstoječe kanalizacije. Kolodvorska ulica ima kanalizacijo le 1 do 1,5 m pod cesto; na tem področju je hotel Strukelj, ki ima še sedaj greznico. Takih stavb je v Ljubljani še veliko, na primer vojašnice, vojna bolnica in še nekatere druge večje stavbe v našem mestu. Če kanalizacije ne bi popravljali vzporedno s cestami, bi bili stroški za popravila še enkrat večji. Zato, kakor tudi iz zdravstvenih razlogov, je treba nadaljevati z deli. V proračunu znaša prispevek za mestno kanalizacijo le 26 milijonov dinarjev, s čimer je mogoče le redno čistiti kanale. 116 km kanalov čistimo tako, da jih očistimo vsako leto eno tretjino. Za čiščenje je potrebno 6 milijonov dinarjev, in primanjkuje nam za vzdrževanje 10 milijonov dinarjev, in smo zato predvideli dohodke izvenproračunskih dohodkov, za katere smo prepričani, da jih bomo dosegli z dobrim in smotrnim gospodarstvom.

Do tako visoke postavke pri javni razsvetljavi napram lanskemu letu je prišlo zato, ker moramo plačevati elektriko po novem sistemu, in sicer za vsako KW 6 dinarjev, in tako moramo plačati za električni tok 12 milijonov dinarjev.

Pripomnil bi, da so bile izpuščene že pri prvotni reviziji našega proračuna prej predvidene postavke za vzdrževanje otroških igrišč v znesku 3,5 milijona dinarjev. Sami smo odstopili od tega. Vzdrževanje otroških igrišč je zelo drago. Sedaj so vsa otroška igrišča, katerih je v Ljubljani 36, nadzirana v sporazumu z Mestnim odborom AFŽ in Mestnim starešinskim pionirskim svetom in v njih skrbe tudi za vzgojo, kar bo mnogo boljše tudi za vzdrževanje otroških igrišč. V poročilu tovariša Boleta smo slišali, da bodo odprti novi otroški vrtci, kateri pa bodo zahtevali poleg stanovanjskih prostorov tudi vrtove. S tem bodo nastali novi stroški za ureditev vrtov in igrišč. Menim, da bi ta denar morali neke dobiti.

Glede investicij, katerih gre 64% za komunalno dejavnost, bi pripomnil, da je to povsem pravilno, razpravljati pa bi morali, kaj bi najprej napravili. Iz zdravstvenih razlogov se mi zdi nujno potrebno nadaljevati z gradnjo Šentviškega kanala, saj bi opustitev te gradnje lahko imela katastrofalno posledico, ker bi bila lahko ogrožena vodarna v Klečah. Manjkajo pa nam še sredstva za gradnjo čistilnih naprav pred iztokom kanala v Savo. Glede zapornic na Ljubljani bi marsikdo dejal, da ta dela niso tako nujna. Potrebo teh del smo utemeljevali že na zasedanjih naše skupščine. Z gospodarskega stališča, je bilo takrat naglašeno, je to nujno potrebno, ker je Ljubljana z Barjem ne- ločljivo povezana. Melioracija barjanskega poplavnega ozemlja bi po izjavah strokovnjakov vložene investicije že v treh do štirih letih amortizirala. Take

investicije so torej zelo koristne in tudi za Ljubljano zelo važne, saj bo s tem pridobil sam center mesta.

Ne bi se strinjal s tovarišem Mačkom, da graditev novih javnih stranišč v Ljubljani ni tako nujno potrebna, saj Ljubljana razen par stranišč, ki so v razpadajočem stanju, nimamo ustrežajočih javnih stranišč. Če se trudimo, da bi olepšali mesto, ne moremo dopustiti, da bi bil vsak vogal v mestu javno stranišče in je zato nujno potrebno napraviti vsaj dvoje novih stranišč. Predvidoma bi postavili javno stranišče na Vodnikovem trgu in na vhodu v Tivoli. Te dve stranišči bosta zgrajeni tako, da bosta ustrezali vsem sodobnim higienskimi predpisi.

Investicije so bile za letošnje leto predvidene le toliko, kolikor je na razpolago sredstev. Truditi se moramo, da bomo ustvarili čim več sredstev, kajti sedanji sistem je tak, da bomo imeli toliko več sredstev, kolikor jih bomo več ustvarili. To nam nalaga dolžnost, da se trudimo, da bomo ustvarili čim več sredstev, da bomo dosledno izterjivali davke, dobili čim več dohodkov iz akumulacije s tem, da bomo na področju mesta ustanovili čim več novih podjetij. Tako se bomo morali potegovati za vsako mašino, ustanavljati nove obrate, kajti jasno nam mora biti, da je 11 milijard dinarjev narodnega dohodka, ki ga ustvarimo v Ljubljani, zelo malo. Če primerjamo narodni dohodek, ki ga ustvarijo v Mariboru ali Kranju, vidimo, da je tam ustvarjenega dvakrat toliko narodnega dohodka.

V investicijah je predvideno tudi 20 milijonov dinarjev za gradnjo vodovoda. Menim, da mi ni treba dokazovati, kako je potrebna gradnja vodovoda v našem mestu. Predvidene investicije nameravamo uporabiti za vodovod v Jaršah, kjer bi vodovod priključili na glavni vodovod.

Na koncu bi želel ponoviti, kako so potrebna sredstva za komunalne naprave v Ljubljani, da so te enako potrebne kot je prosveta ali zdravstvo in tudi tu ne moremo napraviti več kot imamo denarja. Vsi vemo, v kakšnem stanju so komunalne naprave v Ljubljani, saj vsak dan vidimo, kakšne so ceste in drugo. Truditi se bomo morali, da bomo pridobili nova sredstva, da bomo lahko napravili več. Od sedaj predvidenega proračuna za komunalne naprave, to je od 70 milijonov dinarjev, moram pripomniti, smo že porabili 41,5 milijona dinarjev. To so moje pripombe k predlogu proračuna.

Bukovec Alojz:

Nisem proti graditvi novega javnega stranišča na Vodnikovem trgu, vendar se mi pa zdi za to prevelika finančna postavka in v ostalem se strinjam s predlogom tov. Mačka Poldeta, kateri predlog tudi podpiram.

Želel bi poudariti, v kakšnem stanju je cesta Ljubljana—Polje—Zalog. Na tej cesti je dnevno od 120 do 150 težkih motornih vozil, ker je v Zalogu glavno skladišče Jugopetrola, silos, Papirnica Vevče, glavna ranžirna postaja, pa tudi vojska ima močan promet po tej cesti z motornimi vozili, razen tega pa ima svoje redne vožnje tudi avtobus. Če bi preračunali z ozirom na stanje ceste, koliko škode se napravi v enem letu pri motornih vozilih ter če vzamemo v poštev, koliko časa že odlašamo s popravilom te ceste, potem bi se

prav gotovo odločili za popravilo navedene ceste. Ne stremimo za tem, da bi imeli luksuzno cesto, želeli bi imeti le popravljeno cesto — sposobno za avtomobilski promet.

Želel bi tudi poudariti, da je bil že pred drugo svetovno vojno pripravljen gradbeni material za gradnjo mostu v Zalogu čez Ljubljano, katerega je večinoma pobral okupator. Za gradnjo tega mostu se borimo že ves čas po osvoboditvi, kajti sedanji most preko Ljubljane je zaslini most. Če bi popravili ta most, oziroma zgradili novega, bi iz Zasavja lahko prepeljali veliko lesa, katerega sedaj ne morejo prevažati zaradi slabega mostu. Prepričan sem, da, ko se bo na tem mostu zgodila nesreča ter bo vozilo s tovorom in voznikom vred zgrmel v vodo, nam bo tega žal in potem se bo tudi takoj uredil ta most.

Ing. Letonja Emilija:

Želela bi povedati par besed v zvezi s preskrbo Ljubljane z mlekom. Vsem prebivalcem je v korist, da dobimo na ljubljanski trg kvalitetno mleko. Lahko rečemo, da se je kvaliteta mleka v zadnjem času v Ljubljani izboljšala, in to zato, ker se je izboljšalo ohlajevanje mleka po pasterizaciji. Zato so tudi izostale letos manifestacije kvarjenja mleka v prehodni dobi od zime do poletja, ki se kažejo predvsem v kisanju. Bolj kot nad kvaliteto mleka pa smo lahko zaskrbljeni nad količino mleka, ki ga konsumirajo ljubljanski potrošniki. Že večkrat smo poročali, da potroši Ljubljana maksimalno 24.000 litrov mleka dnevno, kar pomeni, da odpade na enega prebivalca 1,8 dl mleka. To je vse-kakor zelo malo. Vprašujemo se, kako zvišati potrošnjo mleka v Ljubljani? Ko smo na zadnjem ali predzadnjem zasedanju sprejemali predlog o mestnih davščinah in določili mestne davščine za konsum vina, je skupščina z odobranjem sprejela predlog, da bi z delom dohodkov krili izgubo, ki jo ima podjetje „Mleko“ pri prodaji mleka, oziroma, da bi tu črpali vire za regres za znižano ceno mleku. Vprašala bi, kako se nameravajo v bodoče razporediti dohodki iz novih davščin.

Vprašala bi tudi, kaj je z gradnjo mlekarne, katera bi morala biti predvidoma zgrajena letos. UNICEF je pripravljen dati vse aparate za mesto s pogojem, da mesto sezida objekt. Ko smo poslušali predlog proračuna, nismo slišali med investicijami postavke za izgradnjo navedene mlekarne. Prosim za zadevno pojasnilo.

Babnik Andrej:

Za pionirsko progo je predvidenih v proračunu 7 milijonov dinarjev. Želel bi pojasniti, ali je ta denar predviden za popravilo proge ali za podaljšanje te proge v Podutik.

Jelenc Aleš:

Sedem milijonov dinarjev, ki so predvideni za pionirsko progo, bomo morali uporabiti za popravilo proge in ne za podaljšanje proge. Zaradi tega smo se pred štirimi dnevi sestali s predstavniki Direkcije državnih železnic, s katerimi smo se pogajali, da bi železnica prispevala še kak denar za pionirsko

železnico. Pogodili smo se, da bo dala železnica še letošnje leto nekaj sredstev na razpolago, in sicer 6 milijonov dinarjev, tako da bomo imeli za pionirsko progo na razpolago 13 milijonov dinarjev. To bomo uporabili za utrditev proge, za popravilo lokomotive in za vzpostavitev vagonov in najnujnejša popravila na stavbah ob pionirski železnici. Da bi povsem uredili sedanjo pionirsko progo, ki se začne in konča na polju, bi potrebovali po predračunu 31 milijonov dinarjev. Za dograditev proge pa se je izkazalo pri razpravljanju, da bi pri 4,5 km proge po sedanjih železniških normativih, ko stane kilometer proge 40 milijonov dinarjev, potrebovali skoraj 140 milijonov dinarjev. Pionirsko progo bo v rešnici treba v doglednem času dokončno urediti, kajti vsa sedanja dela so le mašenje vrzeli od danes do jutri, tako da bomo na koncu leta imeli z njo iste probleme kot sedaj. Zato menim, da bi tudi to vprašanje rešili, in sicer boljše danes kot jutri. Tudi o tem moramo razpravljati.

Novak Franjo:

Nameraval sem razpravljati o pionirski progi, preden sta jo omenila predgovornika. Ker bomo morali iskati sredstva, da bomo krili nujne proračunske potrebe, se mi zdi 7 milijonov dinarjev, ki so med izdatki, predvidenimi za vzdrževanje pionirske proge, velik znesek. Razen tega pa bo še šest milijonov dinarjev iz sredstev, katere bo dala Direkcija državnih železnic za pionirsko progo, porabljenih za isti namen. Slišali pa smo tudi, da bomo po uporabi tega denarja tam, kot smo sedaj. Pionirska proga nas je stala težke milijone, če pa pogledamo koristi te proge, vidimo, da so minimalne in zato predlagam, da znesek 7 milijonov dinarjev črtamo iz izdatkov ter postavimo komisijo, ki bi pregledala, koliko denarja je bilo že vložnega za progo in obenem analizirala, kakšne koristi je prinesla. Mislim, da je najbolj primerno, da ne delamo novih izdatkov za progo in da se ta morda celo razdre, saj nima smisla vlagati denar v stvar, od katere nimajo koristi niti pionirji niti drugi. To je za vsakega laika povsem jasno. Četudi bi progo podaljšali, se ta ne bi rentirala, vzdrževanje naprav pa bi nam gohtalo vsako leto milijone. Znova predlagam, da bi postavili komisijo, ki naj prouči koristnost pionirske proge. Mislim, da bo rezultat takega pregleda predlog, da se proga kot ustanova likvidira in o takem sklepu bi mogli razpravljati na enem prihodnjih zasedanj. Samo ime pionirska železnica ne opravičuje takih izdatkov, kakor tudi ne to, da smo jo kopirali po sovjetskem vzoru.

Ing. Letonja Emilija:

Menim, da je nesmiselno razdirati pionirsko progo. Lahko bi jo uporabili po podaljšanju za kopalni vlak.

Vrhunc Viljem:

Predlog tovariša Novaka se mi ne zdi pravilen. Progo je treba podaljšati, kajti prav je, da se zbira mladina. Proga bi lahko imela važno vlogo tudi v strateškem pogledu in jo je treba obravnavati tudi zato.

Vrhovec Stane:

Slaba stran pionirske proge je po mojem mnenju v tem, da nima ne začetka ne konca. Mislim, da bi se vsi ljudski odborniki strinjali s tem, da je treba to pri pionirski progi bolj smotno urediti. Sama smer proge je primerna, saj teče progga v zelo priljubljeni del ljubljanskega predmestja, vendar je neprikladna zato, ker se je ne morejo posluževati niti smučarji niti drugi. Prav bi bilo, da pošteno premislimo, ali bomo mašili le vrzeli, ali pa jo bomo popolnoma dokončali. V proggo je bilo vloženo toliko denarja, pa jo je že treba popravljati tako, da je povsem pametno vprašanje, da mora imeti ta progga kak vzgojni ali pa gospodarski smisel.

Pangeršič Franc:

Zelel bi razpravljati o proračunu za investicije. Podprl bi predlog tovariša Mačka Poldeta, kajti naši volivci imajo tudi svoje pravice in zahteve. Predlagano je bilo, da bi znižali sredstva za komunalne naprave za 30 milijonov dinarjev. Če pogledamo le ceste, vidimo, da se na primer na Šmartinski cesti pri nekdanjem bloku konča tudi temeljito popravljena cesta. Res je, da je Šmartinska cesta posuta, toda tako, da delavci, ki se vozijo po 12 km daleč v službo, upravičeno negodujejo. Tem svojim volivcem ne moremo povedati, zakaj se morajo voziti po taki cesti. Če bi popravili ceste, bi bili ljudje zelo zadovoljni, s slabimi cestami pa izgubljam tudi v političnem pogledu. Reakcionarno nastrojeni ljudje nastopajo na vseh mogočih sestankih, češ kakšni so davki, ceste pa take.

Treba bo misliti tudi na postavitev nove šole v Zasavju. Za to šolo so se ljudje potegovali že v stari Jugoslaviji. V združnem domu smo napravili štiri razrede. V gimnazijo v Polju se vozijo tudi dijaki iz Litije. Za to šolo se bo treba na vsak način potruditi, saj otroci hodijo po uro daleč v šolo.

S predlogom, da bi razdrli pionirsko proggo, se ne bi strinjal, ker bi s tem dali le orožje v roke reakciji, ki bi dejala, da enkrat gradimo, drugič podiramo.

Vrhovec Stane:

Glede pripomb o investicijskih delih bi se pridružil mnenju tovariša Pangeršiča, kajti videti je, da je tam, kjer se konča center mesta, da se tam končajo tudi investicije. Cestnega prometa v centru ne bomo izboljšali le z graditvijo cest-vzporednic, temveč bomo morali najti tudi najbližje prehode od Tržaške do Celovške ceste itd.

Tudi vodovod je v predmestju pereč problem, ker imajo mnogi predeli nepitno vodo. Noben odlok sanitarne inšpekcije ne more zabraniti ljudem, da ne bi pili slabe vode, če nimajo pri rokah boljše. Govoril bi o gradnji vodovoda na Tičarici, na Bokalcu, kjer je veliko vodnih rezerv. Sedaj so zaprli potok Gradaščico in v tem predelu že primanjkuje vode za ljudi in živino. Zato bomo morali predvideti komunalne naprave tudi za bližnjo okolico Ljubljane. V predmestju so še vedno greznice blizu vodnjakov. Ko letos dokončujemo Bokalce, bi lahko rešili tudi vprašanje vodovoda.

Jelenc Aleš:

Pripombe o investicijskih gradnjah v centru mesta in zapostavljanju predmestja morem povsem ovreči, saj so prav letošnje investicije namenjene gradnjam v predmestju, kot na primer gradnja kanala v Šentvidu. Do sedaj je bilo v gradnjo tega kanala investiranih že 22 milijonov dinarjev po starih cenah, iz letošnjih investicij pa bo šlo za to gradnjo 40 milijonov dinarjev, kar pa še ne bo dovolj, ker ne bodo čistilne naprave dokončno izdelane. Tudi gradnja zatvornic na Ljubljani bo največ koristila prebivalcem, kjer je bil tovariš Vrhovec izvoljen za ljudskega odbornika. Zato menim, da je tako ozko-srčno gledanje nepravilno, kajti kot ljudski odborniki ne moremo zastopati le interesov svojega volilnega okoliša, saj tako ne bi mogli voditi smotrne politike. Tudi za vodovod bomo investirali 20 milijonov dinarjev zato, da bi z najmanjšimi stroški napeljali vodo tja v Moste in Nove Jarše ter v predele, ki so najbolj ogroženi zaradi slabe vode. Istočasno z dokončanjem doma na Bokalah bomo rešili tudi problem vodovoda na Brdu in okolici. Mislim, da je nesmiselno, da ob proračunu razpravljamo le o tem, kdo bo dobil več, saj vemo že sedem mesecev razpravljali, kaj bi bilo najbolj pametno zgraditi. Napadanje prednosti centra mesta je po mojem nesmiselno, saj so ravno taki pogledi povzročili, da je vsa Ljubljana le dolga vas.

Ocepek Lojze:

Na organizirano diskusijo tovarišev iz Polja, ki izgleda že kot nekaka opozicija, bi imel tudi jaz nekaj pripomb. Glede postavke za občino v Polju, 7 milijonov dinarjev, ki so namenjeni za šole itd. se Poljci ne morejo pritoževati, pač pa se popolnoma strinjam, da je potrebno več za komunalna dela, ker za to ni predvidenih sredstev in smatram, da je nujno urediti cesto v Polje in Zalog ter most v Zalogu. Ne bi pa bilo prav in se ne morem strinjati z njimi, da bi iz proračuna investicij črtali gradnjo javnih stranišč. Na ta način ne moremo reševati problemov. V Ljubljani javnih stranišč ni, kar je za nas v kulturnem pogledu zelo slaba legitimacija, posebno še, če greš po ljubljanskih ulicah, zlasti ponoči in vidiš kako so pomazane, pognojene, kar gotovo ne vpliva dobro na tujce, ki prihajajo v Ljubljano. Naša skupščina je že izvolila komisijo za zunanji izgled mesta. Ustanovljeno je bilo tudi Turistično društvo, z namenom, da bo imela Ljubljana čim kulturnejši izgled in da bo čim privlačnejša za tujce. Za to moramo zagotoviti sredstva, tako da se bo lahko vsak človek, zlasti pa tujci „kulturno oddahnili“. Na ta način, kot si ga zamišljajo Poljci, ne moremo reševati komunalnih problemov, pač pa je treba cesto v Polje in most rešiti na drug način.

Po drugi strani pa se mi zdi, da bodo morali razmišljati, kako zmanjšati izdatke za upravo občine, ker se mi ta postavka 1.200.000.— dinarjev zdi odločno previsoka in mislim, da bi bilo nujno to številko zmanjšati na 700.000.— dinarjev in tako nekaj prihraniti. Letošnji proračun je bil sestavljen z velikimi težavami. Že tov. Krese je povedal, koliko sredstev je nujnih samo za vodovod in druge komunalne naprave, za zdravstvo in prosveto in bi morali to imeti neprestano pred očmi. Še eno vprašanje je, ki se ga danes ni še nihče do-

taknil, to je vprašanje krajevnega samoprispevka. O tem bi morali občinski možje razmišljati, kako priti do lokalnih sredstev in dohodkov. Tako pa, da neke vzameš in daješ drugam, se ne da rešiti problema. Jasno je, da je mogoče dobiti sredstva iz lokalnih virov in se zato orientirati na krajevni samoprispevek.

Ing. Stare Ostoj:

Komunalne naprave so v resnici potrebne popravil in to so poudarili tudi danes mnogi tovariši, najbolj pa tovariš Jelenc. Ceste moramo popraviti na vsak način. Vedeti pa moramo, da so tudi sredstva omejena; z ozirom na to bi morali temu primerno tudi gospodariti. Izredno je važna zazidava našega mesta. Čim bolj se mesto širi, tem bolj je treba tudi urejevati ceste. Če smo v predmestju gradili velike stavbe, moramo zadostiti tudi najnujnejšim potrebam teh stavb. Zato je pa potrebno da se zazidava mesto po nekem pravilnem urbanističnem načrtu smiselno iz centra na periferijo, to je, da izpolnimo najprej parcelne nezazidane ploskve v mestu, nato pa gradimo izven centra. S tem bomo zmanjšali stroške za komunalno dejavnost, ki znaša 25% proračuna, oziroma bomo lahko zadostili vsem potrebam. Komunalni sektor gospodarstva, če je urejen, zmanjšuje tudi ostale stroške kot so za zdravstvene zadeve itd.

Kar zadeva ostale resore, kot socialno skrbstvo, menim, da ne moremo zanikati, da zahteve niso upravičene. Iskati bi morali nove vire, da bomo rešili situacijo, mogoče s posojilom ali s čim drugim. Ceste lahko veliko pripomorejo k izboljšanju gospodarstva in prometa, in če bomo ceste izboljšali, bomo lahko našim prebivalcem nudili več.

Menim, da ne bi bilo smiselno likvidirati pionirsko železnico, ker se ne smemo ustrašiti težav. Morda bi bilo pametno, da bi se pionirska proga začela in končala v Tivoliju. S tem bi postala tudi rentabilna.

Mojškerc Janez:

Šmartinsko cesto smo utrdili toliko, kolikor nam dopuščajo sredstva. Prevzeti pa moramo nove. Predvčerajšnjim smo prevzeli nekatere ceste in ugotovili, da nekatere izmed njih sploh niso prehodne, ker niso zaposlovali cestarjev. Vsaj najnujnejše smo pokrenili za te ceste, ker smo nastavili na zunanje ceste 44 cestarjev. Vedno pa moramo gledati na to, s kolikimi sredstvi razpolagamo, kajti material se je zelo podražil. Kocke, ki so stale prej do 3.— dinarje, stanejo sedaj 12.— dinarjev, čemur je treba še prišteti 34.000.— dinarjev za prevozne stroške. Bitumen se je podražil od 5.— dinarjev na 38.— dinarjev in tako so tudi ceste štirikrat dražje. Če nimamo na razpolago dovolj sredstev, naj bi po mojem mnenju porabili sredstva v prvi vrsti za vzdrževanje obstoječih cest, kajti če se cestišče na popravi pravočasno, ko je za tako popravilo potrebnih trideset tisoč dinarjev, se stroški vzdrževanja tekom enega leta povečajo na tri sto tisoč dinarjev. Prepričan pa sem, da bo prihodnje leto več sredstev na razpolago za komunalne naprave in zato bi morali posvetiti veliko večjo skrb modernizaciji strojev, ki se uporabljajo pri teh delih. V kamnolomih pridobivamo material prav tako kot pred 20 leti. Imamo le sedem avtomobilov za prevažanje, ki lahko prepelja-

vajo dvotonski tovor, katerega pa je treba ročno nametati in izkladati. Iz tega je razviden primitiven način popraviljanja naših cest. Tovariš Maček je povedal, da je bila cesta posuta s krogli. Na naših cestah ni videti krogel, ker smo dali napeljati gramoz iz Kamnolomov. Ceste, katere je popravljalo podjetje „Cegrad“, in ceste, katere smo prevzeli od Ljubljane-okolice, pa so posute z jamskim gramozom. Ti niso imeli na razpolago strojev in orodja. Če imamo za 530 km cest le dva valjarja, katera sta tri dni v prometu, tri dni pa v popravilu, si moremo razlagati, zakaj je tako stanje na naših cestah. Predvidena sredstva bi bilo treba uporabiti za vzdrževanje cest.

Zupet Avgust:

Dovolite mi le par pripomb glede šolskih prostorov, o čemer je govoril že predsednik sveta tovariš Bole. Zlasti v severnem delu je čutiti pomanjkanje šolskih prostorov in zato menim, da bi le uredili zato bivše škofijske zavode. O bivših škofiovih zavodih je dvoje naziranj. Prvi pravijo, da bi jih bilo mogoče urediti z manjšimi stroški, drugi pa, da bi bilo treba za njihovo ureditev 100 milijonov dinarjev. S tem bi pa res lahko sprostili veliko šolskih prostorov. Ne vem, kako bi šlo s preseljevanjem šole v prostore avtomehanične šole.

Kolikor bo dobila prosveta naknadno sredstva, bi bilo treba ta denar res smotrno porazdeliti. V oči mi pade postavka za proslave in izlete, ki znaša le 19.000.— dinarjev za vse ljubljanske osnovne šole. Menim, da je to res prav malo, kajti otrokom moramo omogočiti, da bodo tudi kaj konkretnega videli iz izgradnje našega socializma.

Pionirske železnice po mojem mnenju ni mogoče podirati, bilo bi pa treba skrbeti poleg vzdrževanja vsaj še za to, da bi dobila primernejše izhodišče.

Di Batista Franc:

Ne spominjam se natančno, ali smo na tretjem ali četrtem zasedanju razpravljali o graditvi pekarnе, kjer bi lahko spekli 80.000 kg kruha dnevno. To bi bilo važno zlasti za obrobne kraje našega mesta. V severnih obrobnihih krajih so navezani na pekarnе v Šentvidu. O tem so že večkrat razpravljali volivci na svojih zborih in dajali tudi vloge na Svet za komunalno dejavnost. Zelel bi pojasnila, čeprav vidimo še mnogo važnejše probleme, za katere je potreben denar, vendar pa moram pojasniti volivcem.

Zasedanje je prekinjeno od 13. do 16.30 ure.

Pogačar Niko:

Na strani 18 proračunskega predloga je razvidna razdelitev materialnih izdatkov v okviru tajništva. Pri podrobnejšem pregledu smo ugotovili, da bi lahko predvideni znesek 14 milijonov dinarjev znižali za 1 milijon, in sicer pri pisarniških potrebščinah za 100.000.—, pri kurjavi za 700.000.—, pri razsvetljavi za 100.000.— in pri potnih in selitvenih stroških za 100.000.— dinarjev. Ta znesek bi lahko v skladu s predlogi, podanimi v današnji diskusiji, uporabili za druge, nujne potrebe. Ta prihranek je mogoče doseči z večjo štednjo, katero bo treba uvesti pri materialnih izdatkih za poslovanje upravnega

aparata. Posamezne postavke v prvotnem predlogu so bile izračunane na osnovi lanskoletne potrošnje. Povečanje teh izdatkov je nastalo zaradi zvišanja cen.

Pri osebnih izdatkih pa zaenkrat ne bi mogli predvideti znižanja, ker imamo več ljudi na plačilni listi kot jih predvideva novo odobrena sistematizacija. Nekaterim uslužbencem moramo dati plačo ne samo do meseca maja, ko je stopila nova odločba v veljavo, ampak še par mesecev dlje z ozirom na zakonite odpovedne roke. Odpovedni roki potečejo namreč nekaterim uslužbencem šele avgusta, vseh odvisnih uslužbencev pa ni mogoče v tako kratkem času razporediti. Zato je bilo mogoče znižati le postavko materialnih izdatkov za 1 milijon dinarjev.

Maček Polde:

Želel bi pojasniti o tem, v čemer ste me dopoldne hote ali nehotе napačno razumeli. Nisem hotel reči, da sem proti ureditvi javnih stranišč, temveč sem hotel le predlagati, ali ni mogoče gradnje javnih stranišč nekoliko preložiti ter sem pri tem tudi prezrl, da gradnja javnih stranišč ni predvidena na Napoleonovem trgu, temveč na Vodnikovem trgu, kjer je potreba res velika.

Zadel me je nekak očitek o lokalpatriotizmu. V Polju smo že imeli rajon, in če kompetenc, ki jih je imel rajon, ne bo prevzela občina, bo odpadla odmera davkov in ves gospodarski pregled nam bo na občini ušel iz rok. Drugačno je stališče v Šentvidu, kjer formirana občina še proučuje stanje, pri nas pa že obstoji izterjava in odmera davkov in tu bi šlo za likvidacijo, če ne bi imeli dosežanih kompetenc rajona. Zato se borimo za točno evidenco, ki smo jo imeli in jo bomo morali imeti, saj bomo morali delati z ljudmi, ko je plačevanje davkov delikaten problem. Sicer bomo morali govoriti le kot politični funkcionarji, da morajo toliko in toliko tisočakov odriniti za davke. To sem želel pojasniti.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora konkretizira postavljene predloge:

1. Tovariš Kovačič je v imenu Komisije za proračun predlagal, naj bi 30 milijonov dinarjev vzeli iz predlaganih proračunskih sredstev Sveta za komunalno dejavnost in jih dali Svetu za prosveto in kulturo.

2. Tovariš Ocepek je predlagal, da se 4.489.000.— dinarjev odvzame od postavke za gasilno opremo PAZ in nekdo je predlagal, da bi to vsoto porabili za socialne podpirance, kar bi bilo v resnici potrebno. Oba ta predloga podpiram, da vključimo v obravnavani predračun s tem, da Svet za prosveto in kulturo izvrši porazdelitev 30 milijonov dinarjev na partije in pozicije proračuna.

3. Predloga iz Polja o participaciji občin pri davkih danes ne bi mogli rešiti. Mislim, da bi lahko do sledeče seje Svet za gospodarstvo po predhodnem sporazumu s komisijo za proračun izdelal predlog o participaciji občin Polje in Šentvid, nakar bi o tem MLO lahko razpravljajal na prihodnji seji. Danes o predlogu ni še mogoče razpravljati zaradi potrebnih tehničnih priprav.

4. Enak je predlog tovarišice ing. Letonja Emilije glede mleka, mlekarne in regresa. Predlagam, da tudi za ta predlog pripravi Svet za gospodarstvo na sledeči seji odgovor.

5. Poseben predlog smo slišali za pionirsko progo, in sicer, da bi formirali komisijo, ki bi proučila smotrnost in višino dotacije kakor tudi bodočnost proge. Dajte sugestijo za sestavo komisije, nakar bi tej komisiji dali za nalogo proučitev teh vprašanj, ki bi jih predložila Mestnemu ljudskemu odboru.

Zupet Avgust:

Predlagam, da bi to opravil Svet za gradbene in komunalne zadeve.

Predsednik izreče mnenje, da bi Svet za gradbene in komunalne zadeve formiral komisijo.

Vrhunc Viljem:

Predlagam v komisijo tovariša Lepina Danijela, direktorja direkcije državnih železnic, ker je na tem področju že sodeloval.

Novak Franjo:

Predlagam, da bi bili v komisiji zastopani strokovnjaki, ki bi razmotrili vprašanje podaljšanja proge, nato ljudje, ki bi proučili gospodarsko stran proge, ter ljudje, ki bi proučili vzgojne pridobitve za mladino pri progi, da bi ta problem obravnavali z vseh strani.

Predsednik nadaljuje s pregledom predlogov:

6. Predlog o zmanjšanju aparata v Šentvidu in Polju bi lahko pregledala in predlagala Komisija za izvolitve in imenovanja v posvetu s tajništvom, nakar bi o tem lahko razpravljali na prihodnji seji.

7. O graditvi nove pekarnice bi Svet za gospodarstvo mogel poročati na prihodnji seji.

8. Predlagano je bilo, da bi 1 milijon dinarjev, ki bi ga prihranili pri materialnih izdatkih v tajništvu, dali v rezervni fond.

9. Tovariš Kovačič je predlagal, da bi Gospodarski svet sestavil iz članov vseh svetov komisijo, ki bi pregledala ustanove, in sicer, kako ustanove uveljavljajo štednjo.

Kovačič Leo:

Predlagam, da se novi 3. člen finančnega odloka dopolni s pristavkom: Virmane med partijami in pozicijami izvršuje Mestni ljudski odbor. Sredstva za materialne izdatke se ne morejo virimirati na osebne izdatke.

Prav tako predlagam, da novododeljenih 30 milijonov dinarjev Svet za prosveto in kulturo sme uporabiti le za materialne in ne za osebne izdatke.

Dr. Ravnikar Tone:

Dopoldne sem sprožil vprašanje Dečjega doma, za katerega je v proračunu predvideno 20 milijonov dinarjev, pri čemer bi smeli porabiti le 300.— dinarjev

na dan za oskrbovanca. S tem bolnišnica ne bo mogla shajati oziroma oskrbovati bolnikov. Izven naše seje je nekdo predlagal, naj obvestimo Ministrstvo za finance LRS in Svet za zdravstvo LRS, da se bodo s predvidenim proračunskim zneskom za Dečji dom oskrbovali samo otroci meščanov Ljubljane, za otroke pa, ki bi prišli iz drugih krajev v ta dom, pa bi bilo treba plačati po 500.— dinarjev dnevno.

Sam tega predloga ne podpiram, ker s tem ne bi rešili problema. Dečji dom je proračunska ustanova in četudi bi za otroke, ki niso iz Ljubljane, kdor koli kaj plačeval, ustanova od tega ne bi imela ničesar, ker se dohodki proračunskih ustanov stekajo v proračun Mestnega ljudskega odbora. Razen tega bi pri takem postopku naleteli na odpor, saj bi tako plačevanje izgledalo prav tako, kot če bi za bolnike, ki so iz Ljubljane in se zdravijo na primer v Novem mestu, morala plačati Ljubljana.

Edina rešitev je v tem, da zvišamo proračun za to ustanovo. Bolnišnice ne moremo spremeniti v podjetje in prav bi bilo, da to vprašanje razmislimo.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora pripomni, da trenutno Mestni ljudski odbor nima na razpolago nobenih sredstev, razen onih, ki so v proračunu.

Ljudski odbornik **Koračin Jože** pripomni, da ne bi mogli plačevati za bolnike v Dečjem domu zato, ker imajo bolni otroci do tretjega leta brezplačno zdravljenje.

Krese Leopold:

Prav bi bilo, da bi za otroke, ki pridejo izven mesta, plačevale njihove občine. Ko pride otrok v bolnišnico, bi poslali račun, ker bi bilo prav, da bi občine tovrstne izdatke predvidele tudi v svojih proračunih. Verjetno bi nam še kdo drugi začel pomagati reševati ta problem, nihče pa nam ne bo sredstev ponujal.

Rakar Iva:

Mislím, da taka rešitev ni najboljša. Ze ko sem bila poverjenica za socialno skrbstvo, smo reševali to vprašanje. Prišli smo pred vprašanje, ali bolnike postaviti na cesto, ali pa jih imeti zastonj, ker so imeli okraji tako malomaren odnos do plačevanja. S tem načinom plačevanja od okrajev nismo dosegli nobenih uspehov. Tudi na Ministrstvu za socialno skrbstvo smo naleteli na gluha ušesa. To bi bilo treba v resnici urediti, kajti okraji to velikodušnost zelo izkoriščajo in nič ne prispevajo. Pri izterjavanju povračila od okrajev smo si nakopali le stroške za pošto oziroma dopisovanje. Dečji dom je zdravstvena ustanova in brž ko jo ministrstvo proglasi za bolnišnico, ne more služiti samo Ljubljani, saj to ustanovo za težke tisočake podraži in bi morale prispevati zanj tudi republiške ustanove. Predlagam, da bi to uredil Svet za zdravstvo in socialno politiko.

Ing. Stare Ostož pripomni, da bi za dosego sredstev morali imeti statistični pregled, koliko bolnikov je iz Ljubljane in koliko od drugod.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Hotela sem povedati to, kar je že povedala tovarišica Rakarjeva. Nasploh bi morali pregledati, koliko ustanov finansira Mestni ljudski odbor Ljubljana, ki pa so republiškega pomena. Ljubljana ni industrijsko mesto in je le republiški kulturni in vzgojni center in zato gre mnogo sredstev iz proračuna Mestnega ljudskega odbora, katera bi morala dajati republika. Zato predlagam, da bi pregledali zadevne, ne le zdravstvene, temveč tudi prosvetne ustanove.

Dr. Ravnikar Tone:

Mislim, da bi bila to edina pametna rešitev in tak je bil tudi moj predlog. Namesto, da bi iskal republiški svet za zdravstvo in socialno politiko sredstva, je bolje, da jih poiščemo mi. Mati bo prišla z bolnim otrokom v bolnišnico in tej po zakonu ni treba plačati zdravljenja, zato ga tudi občina ne bo hotela. Treba je dobiti dodatna sredstva. Ne moremo dopustiti, da bi bila bolnišnica prazna, bolni otroci pa brez zdravniške nege. Od občin ne bi dobili denarja tudi zato, ker v proračunih niso predvidele tovrstnih izdatkov, od posameznikov, ki imajo pravico na brezplačno zdravljenje, pa tudi ne morejo ničesar zahtevati, niti tedaj ne, če gre za premožne.

Predsednik pripomni, da na Mestnem ljudskem odboru še niso dobili odloka, da je Dečji dom bolnišnica, in izrazi mnenje, da bi bilo treba razpravljati z republiškimi forumi o tem problemu, ker Mestni ljudski odbor iz svojega proračuna ne more dati več. Razpravljanje o tem predmetu in ureditev tega problema z republiškimi forumi naj bi uredil po njegovem mnenju Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko.

Kimovec Franc:

Na enak problem naletimo pri prosvetnih ustanovah. Za primer bi navedel učiteljske. Na ljubljanskem učiteljskem se ne šolajo učitelji le za Ljubljano in to velja tudi za gimnazije. Prav bi bilo, da to nesorazmerje prispevkov proučimo povsod. To bi privedlo do nekih uspehov.

Predsednik predlaga, da bi te primere v šolah predelal Svet za prosveto in kulturo.

Krese Leopold:

Razumeti je treba, da prehajamo na nov način gospodarjenja. Se vedno nekateri mislijo, da je kot nekdanj vsceno, ali gredo sredstva iz zveznega ali republiškega ali mestnega proračuna, vendar so sedaj ta sredstva deljena. Prihodnje leto bomo odvisni le od svojega gospodarstva in vedeti moramo, da nismo med najboljšimi glede pridobivanja sredstev. Celo mesta Kranj, Celje in Maribor so na boljšem. V Ljubljani imamo več uradniških, prosvetnih in drugih ustanov in manj industrijskih podjetij in zato moramo ta predlog že letos uveljaviti, da nam vsaj prihodnje leto z našimi skromnimi sredstvi ne bo treba podpirati republiškega proračuna, ki ima večje možnosti. Ne moremo dopustiti, da bi pričakovali razumevanje od nas. Zato je treba zaostriti nekatera

vprašanja. Rešilne avtomobile imamo na primer v skrajno slabem stanju, vendar mora mestna reševalna služba opraviti prevoze v Ljubljano iz zelo oddaljenih okrajev, celo Murske Sobote. Če bomo lepega dne dejali, da so rešilni avtomobili nesposobni za prevoze, bodo seveda zakričali. Zavedati se moramo, da smo odgovorni za mesto Ljubljano. Mi smo na primer tudi odgovorni za naše reveže in ne moremo biti neprestano sentimentalni, če imajo na primer okraji slab odnos do socialno-zdravstvene zaščite svojih prebivalcev, ter jih zaradi tega sprejemali v naše domove, ne da bi oni kaj prispevali. Dokler bomo tako velikodušni, nas nihče ne bo podprl in reflektantov za našo velikodušnost bo vedno na pretek. Naš proračun pa bi tako trpel in vse bo šlo v škodo razvoja našega mesta. Zato se ne strinjam s predlogom, da bi ta problem rešilo Ministrstvo za finance. Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko se bo moral potegovati za ta sredstva, kajti na Ministrstvu za finance se bodo upirali. Svet za zdravstvo, ki je odgovoren za ljudsko zdravje pa mora pokreniti ta problem.

Predsednik predlaga, da bi o vseh predlogih glasovali naenkrat in ko se ljudski odborniki s predlogom sporazumejo, da predsednik vse predloge na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Avšič Jaka:

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo o dopolnjenem predlogu proračuna, kakor sem navedel in o vseh predlogih iz proračunske debate, kakor sem jih prej formuliral.

Kdor je za, naj dvigne roko! Kdor je proti? Nihče.

Objavljam, da je proračun z dodatnimi predlogi soglasno sprejet.

II. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O ZAKLJUČNEM RAČUNU MLO ZA LETO 1950 IN O ZAKLJUČNEM RAČUNU IZVEN PRORAČUNSKIH INVESTICIJ MLO ZA GLAVNO MESTO LJUBLJANA ZA PRORAČUNSKO LETO 1950

O predmetu poroča ljudski odbornik Kovačič Leo:

ODLOK

o zaključnem računu Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane za leto 1950

1. člen

Dohodki in izdatki po zaključnem računu Mestnega proračuna za leto 1950 znašajo skupno:

Planirano:		Ostvarjeno:	
Dohodki	din 453,666.000	din	481,181.436
Izdatki	din 453,666.000	din	444,909.351
Presežek dohodkov		din	36,272.085

2. člen

Zaključni račun za leto 1950 obsega dohodke in izdatke, in sicer:

A. DOHODKI

I. Redni in izredni proračunski dohodki:

Planirano:		Ostvarjeno:	
MLO	din 318,501.000	din	331,489.379
RLO-i	din 135,165.000	din	149,692.057
Skupaj	din 453,666.000	din	481,181.436

B. IZDATKI

I. Redni proračun:

Planirano:		Ostvarjeno:	
MLO	din 318,501.000	din	309,981.228
RLO-i	din 135,165.000	din	134,928.123
Skupaj	din 453,666.000	din	444,909.351
Presežek dohodkov		din	36,272.085

3. člen

Odobri se zaključni račun za leto 1950 Mestnega ljudskega odbora, sestavljen v skladu s predpisi 48. člena zakona o proračunih.

4. člen

Ta odlok velja od dneva, ko je sprejet po Mestnem ljudskem odboru.

ODLOK

o zaključnem računu izvenproračunskih investicij Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane za proračunsko leto 1950

1. člen

Dohodki in izdatki zaključnega računa izvenproračunskih investicij Mestnega ljudskega odbora v proračunskem letu 1950 znašajo skupno:

Dohodki		din	139,622.739
Izdatki		din	134,317.944
Presežek dohodkov		din	5,304.795

2. člen

Zaključni račun za leto 1950 obsega dohodke in izdatke izvenproračunskih investicij Mestnega ljudskega odbora in zaključne račune Rajonskih ljudskih odborov, in sicer:

MLO:

Dohodki	din	111,940.676
Izdatki	din	111,940.676
Presežek dohodkov	din	—

RLO-i:

Dohodki	din	27,682.063
Izdatki	din	22,377.268
Presežek dohodkov	din	5,304.795

3. člen

Odobri se zaključni račun izvenproračunskih investicij za leto 1950 Mestnega ljudskega odbora, sestavljen v skladu s predpisi 48. člena zakona o proračunih.

4. člen

Ta odlok velja od dneva, ko je sprejet po Mestnem ljudskem odboru.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

III. SKLEPANJE O NEKATERIH PERSONALNIH VPRAŠANJIH

O predmetu poroča ljudski odbornik **Ocepek Lojze**:

Komisija za izvolitve in imenovanja je na svoji seji dne 31. maja 1952 izdelala predlog razporeditve uslužbencev v upravnem aparatu Mestnega ljudskega odbora. Uvodoma naj navedem nekaj statističnih podatkov in splošnih pripomb.

Po odločbi Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti je odobrenih v aparatu MLO 189, v aparatu obeh občinskih ljudskih odborov pa skupaj 20 sistemiziranih delovnih mest.

Doslej je bilo v okviru mestnega in rajonskih ljudskih odborov zaposlenih 317 uslužbencev, v čemer pa niso vštetí uslužbenci notranje uprave, delavci (snažilke, šoferji itd.), ki so v službi pri navedenih državnih organih in uslužbenci priključenih krajevnih ljudskih odborov. Z novo sistemizacijo se je število odobrenih delovnih mest torej znižalo za 108.

Po predlogu naše komisije bi Mestni ljudski odbor na današnji seji imenoval 165 uslužbencev, medtem ko bi ostalih 18 imenoval kasneje, ko bo v zvezi z bližnjo reorganizacijo republiških odborov državne uprave možno dobiti — zlasti za nekatera važnejša delovna mesta — uslužbence s potrebno politično in strokovno kvalifikacijo. Poleg tega je MLO že na svoji 1. redni seji imenoval šest vodilnih uslužbencev.

Nova razporeditev uslužbencev v aparatu MLO ne zajema 146 dosedanjih uslužbencev mestnega in rajonskih ljudskih odborov ter 10 uslužbencev prejšnjih krajevnih ljudskih odborov: Lavrica, Medno, Tacen, Dobrunje in Bizovik. Po navodilu Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti je bilo s 1. majem, oziroma s 1. junijem, odpovedano službeno razmerje 100 od omenjenih uslužbencev. Ti uslužbenci so dobili odpoved v zakonitim odpovednim rokom enega, dveh ali treh mesecev in zato jih bo moral Mestni ljudski odbor do poteka tega roka še vedno plačevati in mora skrbeti za te uslužbence. Pojasnjeno je bilo, da bodo Mestni in oba občinska ljudska odbora za pretežno večino odvisnih uslužbencev poiskali novo zaposlitev izven državnega upravnega aparata, razen za devet dosedanjih uslužbencev, ki si bodo novo službo morali poiskati sami, ker so bili malomarni, ali napravili disciplinske prekrške oziroma malverzacije.

Kar se tiče kriterija za odpoved smo upoštevali pri posameznikih strokovne in politične kvalifikacije. Med razpravljanjem je prišlo do izraza mišljenje nekaterih tovarišev, da je treba jemati kot osnovni kriterij strokovno kvalifikacijo, kar je imela komisija pred očmi. Praksa in prejšnje izkušnje pa nam kažejo, da v tej situaciji ne moremo jemati v poštev le strokovne kvalifikacije, temveč tudi politične, in da se je velikokrat treba še bolj ozirati na politično kot strokovno, saj smo imeli dosti strokovno izvežbanih ljudi, ki so zato, ker so bili sovražniki in birokrati, napravili več škode, kot uslužbenci, ki nimajo visokih strokovnih kvalifikacij, so pa po svojem odnosu in razumevanju dela boljši kot strokovnjaki. Zahtevati bomo morali strokovno izpopolnjevanje, zato da si bodo omenjeni tovariši pridobili tudi formalno kvalifikacijo.

V mesecu maju je uspelo dobiti drugo zaposlitev za 49 uslužbencev, ki niso predvideni za novi aparat MLO. K temu je treba prišteti še pravkar omenjene uslužbence, ki si bodo morali novo zaposlitev poiskati sami (eden od teh jo je že dobil). Občinski ljudski odbor Polje je prevzel enajst uslužbencev iz aparata prejšnjega Rajonskega ljudskega odbora Polje. Glede nadaljnjih osemnajst je verjetno, da bodo premeščeni na nova delovna mesta izven upravnega aparata MLO, še v teku meseca junija, v tem ko za preostalih 62 uslužbencev doslej še ni bilo mogoče najti zadovoljive rešitve. Pripominjam, da je med temi 16 uslužbencev, ki so že dalj časa na bolezenskem dopustu. Doslej je bilo razporejenih drugam 47 uslužbencev, ki so dobili odpoved.

Pri izdelavi predloga o razporeditvi uslužbencev v aparatu MLO je komisija skušala čim dosledneje upoštevati kriterije, ki so bili objasnjeni v govorih naših vodilnih tovarišev v zvezi z reorganizacijo ljudskih odborov: poleg potrebne strokovnosti naj imajo uslužbenci MLO tudi dovoljno politično kvalifikacijo za opravljanje nalog, kot jih novi zakon o ljudskih odborih nalaga upravnem aparatu. Kako je komisija skušala to zagotoviti, bo za konkretne primere razvidno iz kratke obrazložitve in iz podatkov, katere bom navedel za vsakega predlaganega uslužbenca.

Pripomniti pa moram, da s to razporeditvijo delo na utrjevanju in izpopolnjevanju našega upravnega aparata, zlasti v pogledu njegove kvalitete, nikakor še ne bo zaključeno. Sukcesivno to treba v skladu z dejanskimi

možnostmi, vršiti poedine zamenjave oziroma premestitve povsod tam, kjer bi se pokazalo, da uslužbenec ni kos poverjenim nalogam, ali pa kjer bi na določeno delovno mesto lahko postavili sposobnejšega uslužbenca. V kolikor gre za ljudi, ki so že blizu upokojitve, nismo predvideli njih premestitve ali odpovedi, razen v kolikor ni bil tak ukrep nujen zaradi drugih, posebnih razlogov.

Predloga o razporeditvi uslužbencev ne bi čital z vsemi generalijami, temveč le imensko, kolikor pa bi želeli razne podatke, jih imamo na razpolago.

I. Tajništvo:

Pravni odsek: referenti: Goslar Branko, Žgur Sonja, Velkavrh Janez.
(Mesto šefa odseka in enega referenta še ni zasedeno.)

Odsek za personalno službo: šef odseka: Jeriha Pavel; referenta: Kovač Anton, Pezdir Jože; pisarniška moč: Povšin Nada.

Odsek za vojaške zadeve: referenta: Pelko Tone, Čož Jože; pisarniška moč: Zaletel Zofija.

(Mesto šefa odseka in enega referenta še ni zasedeno.)

Referat za volilne imenike: referent: Bizjak Stanislav; pisarniška moč: Oražem Nežka.

Urad za statistiko in evidenco: šef urada: v. d. Dular Peter; referenti: Erman Adolf, Glavan Magdalena, Lapajne Vera, Suštar Vera, Pekle Vladimir, Verbič Marjan, Suštaršič Majda, Šubert Tone, Zupancič Majda; pisarniška moč: Vrhovec Mara.

Referat za pritožbe in predloge: referent: Ingolič Nada.

Odsek za računovodstvo: šef odseka: Hojkar Mihaela; referenti: Matjašič Vlado, Sladič Ela, Menard Stane.

Višja stanovanjska komisija: načelnik: Vale Maks; referenti: Stepišnik Vida, Ozis Jernej, Nečimer Vlado.

Pisarna: pisarniške moči: Breskvar Franc, Lenarčič Marina, Zagar Milka; strojepiske: Detela Marta, Golob Angela, Hiti Marija; ekonom: Jezovšek Leopold; služitelji: Žerovnik Franc, Mihovec Alojzij, Podgorsky Ernest, Hafner Franc, Gannoni Franc, Sladin Vekoslav, Kaplan Martin, Ušaj Alojzij; telefonista: Dujmovič Branko, Peruzzi Stane.

(Mesto vodje pisarne še ni zasedeno.)

II. Oddelek za gospodarstvo:

Gospodarsko - finančni odsek: šef odseka: Podbregar Erna; referenta: Mravlje Franc, Vrtovec Zoran.

(Mesto dveh referentov še ni zasedeno.)

Gospodarsko - upravni odsek: šef odseka: Šega Bojan; referenti: Brumen Ivan, dr. Grošelj Leopold, Vernik Stane, Verbič Anton.

(Mesto enega referenta še ni zasedeno.)

Odsek za kmetijstvo in gozdarstvo: Mestni agronom: ing. Šega Janez; Mestni veterinar: Medic Dušan; Mestni gozdar: v. d. Krošelj Jože; pisarniške moči: Dragar Marija, Prochazka Marija.

Trgovinska inšpekcija: inšpektorji: Stanovnik Aleš, Žuran Bogomir, Čebulj Jana, Šolinc Stane, Jeriha Ciril.

(Mesto šefa inšpekcije in enega inšpektorja še ni zasedeno.)

Pisarna: pisarniške moči: Peterlin Vera, Knapič Pavel, Pucelj Adolfina. (Mesto ene pisarniške moči še ni zasedeno.)

Uprava za dohodke: šef uprave: Štular Lojze.

Odsek za davke: referenti: Benje Franc, Remic Bogdan, Bregar Stanko, Kokolj Ivica, Födransberg Ana, Bremec Ciril, Železnikar Franc, Hribar Kata-rina, Koselj Jakob, Hojan Franc.

Davčno knjigovodstvo: Gabrovšek Danica, Tršan Sonja, Pečar Valentina, Kerne Georgina, Preželj Marija, Vodnik Vera.

Eksekucija: Poženel Ivan, Jeglič Jože, Letnar Albin, Kroflič Lovro, Krt Janez, Pogačnik Franc, Jagodić Franc.

Revizija in inšpekcija: Gorišek Ivan, Marolt Janez, Gunde Anton, Kern Kristina, Urbančič Mihael, Škofljanec Martin, Klančar Ivan.

III. Oddelek za komunalne zadeve:

Odsek za komunalne zadeve: šef odseka: ing. Prezelj Marjan; referenti: Miklavčič Stane, Bidovec Anton, Jež Alojzij, Čelesnik Ivan.

Gradbena inšpekcija: referenti: ing. Smole Bogdan, Šaunik Tomaž, Lipičar Slavoljub.

(Mesto treh referentov še ni zasedeno.)

Urad za regulacijo: šef urada: ing. Bežek Nikolaj; referenti: ing. Zupančič Marko, ing. Simčič Branko, ing. Lenarčič Vinko; tehnična risarja: Kunc Leopold, Novak Jožica.

Geodetsko-katastrski urad: šef urada: Tomšič Mirko; referenti: Klarič Matija, Bačnik Ivo, Koželj Erna, Mihelčič Stanka, Virk Pavla; figurant: Brandšteter Vinko.

Pisarna: pisarniške moči: Možina Majda, Zupančič Ela, Zapletal Milka.

Stanovanjski urad: šef urada: Gornik Jože; referenti: Kerle Jakob, Žvipelj Franc, Poženel Anton, Contala Franc, Lukašič Danica, Perhaj Franc, Potočnik Jože, Zorko Ladislav, Starič Lojze, Žitnik Peter; pisarniške moči: Kumelj Zlata, Rokavec Ivanka, Zupančič Marija.

(Mesto dveh referentov in ene pisarniške moči še ni zasedeno.)

IV. Oddelek za prosveto in kulturo:

Prosvetna inšpekcija: inšpektor za srednje šole: Onič Franc; inšpektorja za osnovne šole: Cvetko Vladimir, Sežun Andrej; inšpektor za nižje strokovne šole:

Repič Ivanka; inšpektor za predšolsko vzgojo: Kopač Zora; inšpektor za izvenšolsko vzgojo: Kušar Kati; referent za kulturo in umetnost: Miklavič Zvonimir.

Pisarna: referent za personalne zadeve: Kronegger Majda; pisarniške moči: Avbelj Lidija, Rupnik Adela.

V. Oddelek za zdravstvo in socialno politiko:

Odsek za skrbništvo: šef odseka: v. d. dr. Mally Miran; referenti: Kodela Fani, Stalovsky Lidija, Rebec Štefka, Dolenc Francka.

Odsek za socialno pomoč: referenti: Šurla Slavka, Wölfling Cilka, Oblak Olga, Vider Boris.

Inšpekcija dela: referenta: Burič Rudolf, Traven Rezka.

(Mesto referenta za delovne odnose in inšpektorja dela še ni zasedeno.)

Pisarna: pisarniške moči: Žičkar Milka, Zidanič Nevenka, Kramar Majda; statističar: Mivšek Francka.

VI. Delovna mesta izven sistemizacije:

Eksponirano osebje: veterinar: dr. Kunc Josip; logarji: Končan Ivan, Brecljnik Jože, Jeras Jakob, Lavrič Jože.

(Mesto enega logarja še ni zasedeno.)

Posredovalnica za delo: šef: Matoh Ivan; referenti: Majcen Tončka, Količ Marjan, Kosec Franc.

(Mesto enega referenta in ene pisarniške moči še ni zasedeno.)

Tržno nadzorstvo: šef: Trtnik Miro; nadzorniki: Gašperlin Maks, Videtič Janez, Odar Alojzij, Avbelj Janez; pisarniška moč: Šur Marija; delavec: Zupan Anton, Gorenc Franc.

(Mesto dveh nadzornikov še ni zasedeno.)

Delavci zaposleni pri MLO: šoferja: Trkman Ivan, Brkovič Lovro; vratarji: Andrejčič Jože, Govekar Franc, Gale Benjamin, Tiringer Jože; hišnika: Florjančič Jože, Rupar Franc; snažilke: Čampa Karolina, Grčar Milka, Pogačar Marija, Hiti Marija, Kastelic Marica, Križman Fani, Mrak Ana, Mrhar Marija, Span Marija, Zelnikar Franja, Zajc Antonija, Zagar Karolina.

Sitar Franc:

Predlagam, da danes ne bi potrdili Dragar Marije in Prochazka Marije v odseku za kmetijstvo in gozdarstvo zaradi tega, ker na tem mestu ne smejo biti le ljudje, ki se razumejo le na administrativno stroko, saj je treba večkrat kaj samostojno ukreniti. Primerno bi bilo, da je na tem mestu zaposlena ena administrativna moč, drugo mesto pa naj bi zasedel uslužbenec, kateremu so poznani kmetijski problemi, kot je zatiranje raznih škodljivcev itd.

Predsednik vpraša, ali je potem predlog, da se v odseku za kmetijstvo eno mesto zmanjša, drugo pa prekvalificira, nakar tovariš Sitar pojasni, da bi

kvalificirano mesto mogel zasesti honorarni uslužbenec, ki bi opravljal za časa sezone terensko delo v zvezi z zatiranjem škodljivcev.

Ocepek Lojze:

Predlagam, da Komisija za imenovanja skupaj s tajništvom pregleda vsa delovna mesta, ki bi jih bilo mogoče še zmanjšati.

Predsednik da predlog z dopolnitvami na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Spremembe v vodstvu podjetij in ustanov predlaga ljudski odbornik Zupet Avgust:

1. Pionirska železnica: Pionirska železnica je bila kot ustanova z lastnim proračunom ustanovljena šele pred kratkim. Mesto upravnika je še nezasedeno.

Za upravnika predlagamo tov. **Ivanovič Božota**. Imenovani je bil rojen dne 24. XI. 1911 v Titogradu — Narodna republika Črna gora. Po poklicu je železničar-vlakovodja, sedaj je na položaju sekretarja ZB II. rajona. Je član KP, bil je v partizanih od 7. IX. 1943.

2. Umetna valilnica: Z odločbo Izvršilnega odbora je bil dne 9. maja 1952 razrešen dolžnosti upravnika Umetne valilnice tov. **Strnad Jovo**, zaradi raznih malverzacij in nepoštenosti v podjetju, ki bodo imele svoj odmev pred sodiščem.

Za novega upravnika predlagamo tov. **Grden Franca**, ki je bil do sedaj član RLO II. Do ukinitve Rajonskih izvršilnih odborov je bil poverjenik za kmetijstvo, to delo, za katero ima večletno prakso, je opravljal še naprej prav do zadnjega časa. Med okupacijo je bil v NOV in je tudi član KP.

3. Dom onemoglih Poljanska cesta — Bokalce: Predlagamo, da se razreši dolžnosti upravnika tov. **Demšar Barbka**, ker je dosegla pogoje za starostno upokožitev.

Za upravnika doma onemoglih predlagamo tov. **Mažir Rudija**, rojenega 31. III. 1902, v nazivu pisarniški referent, sedaj zaposlen na oddelku za zdravstvo in socialno politiko. Do reorganizacije upravnega aparata MLO je bil v svojstvu načelnika oddelka za socialno skrbstvo.

Tovariš Mažir Rudi bo poleg tega vodil še investicijska dela pri gradnji novega doma na Bokalcih.

Na to mesto ga predlagamo zato, ker je pri tem poslu zaposlen že daljšo dobo, ter ima za to potrebno prakso. Poleg tega pa je potrebno, da je upravitelj doma starejši človek, s temu primernimi izkušnjami.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

IV. SPREJEM NEKATERIH ODLOKOV IN ODLOČB

Repinc Ivan:

Predlagal bom sprejem odloka o uvedbi obveznega plačevanja postrežnine v gostinskih podjetjih.

Ta predlog ureja vprašanje nagrad uslužbencev v gostinski stroki. Ta odlok posega v probleme, o katerih se je že dalj časa razpravljalo. Predlog, ki ga predlaga Mestni ljudski odbor, je načelni odlok, katerega bodo morali sporazumno uveljaviti delavski sveti v gostinskih podjetjih in Mestni ljudski odbor. Kasneje bo izšel zakon zvezne vlade in v kolikor bi bil naš odlok v nasprotju s predvidenim zakonom, ga bo treba izpopolniti ali pa bo nepotreben.

Plačevanje s postrežnino je treba uvesti v gostinska podjetja kot najbolj primeren način nagrajevanja, kajti še sedaj opazamo v gostinskih podjetjih, če jih primerjamo s trgovino, da v njih še ni tiste kulturne postrežbe, kot bi morala biti, ker posamezni natakariji niso dovolj zainteresirani, da bi lepo postregli goste in pospeševali promet. Splošno znano je, da so gostilne prezgodaj zaprte. Načelno se s tem cene ne bodo zvišale. Slabost v pripravah tega odloka je ta, da se predhodno nismo zadosti posvetovali z delavskimi sveti, čeprav so posamezni delavski sveti oziroma direktorji predlagali ta odlok, in v tem, da se predhodno nismo posvetovali s sindikalnimi organizacijami, ki se morajo zanimati za plače uslužbencev.

Po tej obrazložitvi predlagam, da Mestni ljudski odbor odlok sprejme.

Plevnik Jože:

Tovariši in tovarišice, ljudski odborniki. Ze tovariš poročevalec je omenil, da se ob sestavi tega predloga odloka nismo posvetovali z ljudmi, ki podjetja upravljajo in sindikalnimi organizacijami. Z ozirom na to, da so s tem odlokom vsi dosedanja plačilni principi postavljeni na glavo, oziroma na popolnoma do sedaj še nepreizkušene in neprediskutirane temelje, ko se izloči iz strukture cene sklad za plače strežnega osebja, kot proporc družbenega plana podjetja, in na njegovo mesto stopi postrežnina, kot nekaj povsem novega. Zato mislim, da bi bilo neizbežno potrebno posvetovati se z gostinskimi delovnimi kolektivi in sindikalnimi organizacijami. Predno bi uveljavili ta odlok, bi bilo potrebno pogovoriti se o tem, ali je to prav, da imamo v gostinskih podjetjih dve vrsti plač. To je, eno za strežno osebje in drugo za pomožno osebje in uslužbence, in ali ni pri tem kdo privilegiran in kdo zapostavljen. Ne morem diskutirati o tem, kako se bo ta način plačevanja izkazal v praksi, ker nimam nobenih gospodarskih podatkov in praktičnih izračunov, ki bi bili zato potrebni. Vemo, da je potrebno glede plač v gostinstvu nekaj ukreniti. V gospodarstvu in tudi v trgovini so plače bolj ali manj že urejene. V gostinstvu pa je stanje v tem pogledu še nemogoče in bo treba dati vzpodbudo, da se bodo gostinski uslužbenci bolj trudili za kvalitetno postrežbo in za samo kvaliteto hrane in pijače. Pri tem pa se postavlja vprašanje, ali se bodo delovni kolektivi trudili za znižanje cen, če jim isto relativno znižuje tudi zaslužek. In bojim se, da bodo pri takšnem načinu nagrajevanja v gostilnah zainteresirani

na visokih cenah. Te pripombe dajem le na hitro roko, ker nisem imel prilike stvar preštudirati na podlagi konkretnih podatkov. Boljše pripombe bi mogli dati tovariši, ki poznajo delo v gostinskih obratih. Strinjam se s tem, da se uredi plačevanje gostinskih delavcev, ne strinjam se pa z načinom, kako se to urejuje, ker ta način tukaj daje videz, da se daje odlok z vrha. Ljudje, ki podjetja upravljajo, imajo pravico dati svoje pripombe oziroma tudi kaj reči, saj vemo, da smo na primer o novem plačnem sistemu razpravljali osem mesecev in se je med razpravljanjem prvotnega osnutka zadevne uredbe ta v celoti spremenila, ravno na podlagi predlogov takšne široke razprave.

Štefan Edi:

Menim, da bo ta odlok izboljšal stanje v gostinstvu. V gostinskih podjetjih strežno osebje pospešuje ali zavira promet in zato bodo natakarji zainteresirani, da bo kuhinja pripravljala kvalitetno hrano, kar bo vplivalo tudi na kuharsko osebje. Ti se bodo potegovali, da bo podjetje imelo na razpolago več vrst jedi itd. Cene se s tem ne bodo zvišale. Ta sistem smo že uvedli v trgovinah. Sedaj se med trgovinami že razvija zdrava konkurenca. Po uveljavitvi tega odloka bi iz strukture cene izločili plače strežnega osebja, s čimer bi se cene znižale za 3%. Zato se cene ne bodo dvignile. Iz svoje prakse lahko povem, da je ta odlok nujen. Kljub temu, da so bila naša gostinska podjetja že zelo kritizirana, niso še uveljavila kulturne postrežbe. Ta odlok bo dal mnogo vzpodbude uslužbencem, zaposlenim v gostinskih podjetjih. V letošnjem letu bo prišlo v Ljubljano veliko inozemskih gostov, saj jih lahko opazimo že sedaj. O tem odloku res nismo razpravljali s sindikalno organizacijo, toda Gospodarski svet, sindikalne organizacije in delavski sveti morajo proučiti, kakšen odstotek naj bi zaračunavala posamezna podjetja in o tem naj bi odločal delavski svet. Do konca meseca moramo to skrbno proučiti. Menim, da bodo po tem odloku natakarji rade volje postregli gostom tudi preko ur. V Trstu ali Celovcu, na primer stojijo natakarji celo na ulici, gostje pri nas pa morajo čakati na postrežbo. Gostje iz inozemstva niso navajeni čakati in zato je ta odlok tudi v prid tujskemu prometu.

Šitar Franc:

Mislim, da je bojazen, ki jo je izrazil tovariš Plevnik nepotrebna, saj vemo, da bodo ta odlok ravno delovni kolektivi, če jim bomo odlok pravilno pojasnili, sprejeli z največjim veseljem. Navedel bi konkretni primer iz prakse. Pred leti smo se zastonj trudili, da bi naši prodajalci z zelenjavo imeli odprte stojnice takrat, ko to želi kupec in ko se pokaže potreba. Imeli so določene plače in zato jim je bilo vseeno, ali je polovico sadja propadlo, saj so ga vrnili podjetju. Takoj, ko so bili plačani po prometu, se je položaj spremenil. V tistih letih nam je propadlo nad 10.000 kg češenj, ker so prispele s podeželja v soboto, prodajalci pa niso bili zainteresirani, da bi si postavili stojnice na Tyrševo cesto ali na druge prometne točke v nedeljo, ker so zahtevali prost dan. Češnje smo nato pošiljali za žganjekuho. Danes teh prodajalcev ne bi pripravili do tega, da bi prodajali po starem načinu, ker zaslužijo toliko,

kolikor prodajo. Menim, da je popolnoma prav, da sprejmemo odlok brez pomislekov. Sindikat pa bi napravil svojim članom veliko uslugo, če jim bo vrednost odloka pravilno pojasnil.

Pogačar Niko:

Odlok o uvedbi obvezne postrežnine je bil nujno potreben in predstavlja korak naprej v izpopolnjevanju našega gostinstva. Gostinska podjetja pač ne smejo zaostajati za drugimi gospodarskimi podjetji, v katerih so se že pokazali uspehi z uvajanjem novega gospodarskega sistema.

Ta odlok ima po mojem mnenju dvoje dobrih strani. Osebe, ki streže gostom, bo veliko bolj stimulirano, ker bo plačano po iztržku, in tako bo tudi zaslužek odvisen od truda, vloženega v postrežbo gostov. S tem ni rečeno, da bi vsak uslužbenec moral participirati na enakem odstotku iztržka. Ta odlok bo prinesel še drugo korist, ker bodo delovni kolektivi začeli razmišljati, kje bi bilo mogoče zmanjšati število osebja v podjetjih, kjer jih je še preveč. S tovarišem Kovačičem sva imela letos januarja konferenco s predstavniki vseh ljubljanskih gostinskih podjetij, katerih pa takrat ni bilo mogoče prepričati, da je v gostinskih podjetjih še precej odvišne delovne sile. Vsi so zatrjevali, da so preko mere zaposleni. Prepričan sem, da bodo ob novem sistemu nagrajevanja, kot ga postavlja predlagani odlok, v marsikaterem podjetju spoznali, da imajo zaposlenih preveč ljudi. Prizadeti bodo sami predlagali namestitvev samo potrebne delovne sile, ker si bodo prizadevali postreči več gostov in doseči večji iztržek. Posamezniki iz gostinskih podjetij že sedaj odobravajo ta sistem. Mogoče pa se bodo našli tudi ljudje, ki bodo nasprotovali novemu načinu nagrajevanja. To bodo verjetno oni, ki so po dosedanjem načinu plačevanja bolje shajali, ker so kljub manjši dejavnosti bili deležni rezultatov dela celotnega kolektiva. Mislim, da se bodo taki ljudje ob novem načinu nagrajevanja izkazali kot neprimerni za gostinsko stroko.

Mogoče predlagani odlok ne daje najbolj idealne rešitve, zato pa ga bo treba na temelju praktičnih izkušenj dopolniti s podrobnimi navodili in tako ustvariti tako stanje v našem gostinstvu, kot je to zaželeno in tudi možno. Menim, da je Mestni ljudski odbor v polni meri legitimiran, da izda tak odlok, saj predstavlja mišljenje vseh ljubljanskih prebivalcev.

Krese Leopold:

Tovariš Plevnik je zameril, da predlog ni bil razpravljan s sindikalno organizacijo. Pohititi smo morali s pripravo takega odloka, ker smo v sezoni, saj inozemski gostje že prihajajo k nam. Morda bi kdo očital, da posvečamo toliko pozornost inozemskim gostom, toda pri tem moramo vedeti, da nam gre le za zaslužek, za denar, ki ga bodo inozemski gostje prinesli iz drugih držav k nam. Prav dobro vemo, da se gost ne bo zadrževal v Ljubljani, če ne bo primerno postrežen v naših gostinskih podjetjih. Zato je bilo treba pohititi. Vemo, da se to pripravlja tudi v Beogradu, in je to v skladu z družbeno-ekonomskimi principi in bi zelo pogrešili, če takih odlokov ne bi pripravili,

saj bi tako le zaostajali. Zato lahko povsem upravičeno pričakujemo, da bodo sindikalne organizacije ta odlok podprle in ga pomagale uveljavljati. Če bi delj časa razpravljali o tem odloku, bi ga verjetno danes še ne imeli na dnevnem redu. Plačni sistem se s tem ne bo rušil. Direktorji podjetij so za ta odlok. Pred nekaj meseci je gostilna „Šestica“ veljala za najboljši lokal. Pred kratkim pa sem se na lastne oči prepričal, da ob 23.15 uri niso hoteli postreči gostov.

Ni se nam treba bati, da bi s tem načinom plačevanja dvigali cene. Če bodo dražje računali v posameznih podjetjih, jih bodo gostje zapuščali. Že danes vemo, da v „Slonu“ ni veliko gostov, tako bo podjetjem bolj kazalo cene znižati in imeti večji promet. Sindikati bi morali podpreti ta odlok, saj moramo ugotoviti, da z vso propagando nismo dosegli zaželenega in tega, kar bomo dosegli s tem odlokom. In še eno naj poudarim, da ta ukrep ni v nasprotju z današnjo ekonomsko politiko, temveč prav nasprotno, zato se čudim tovarišu Plevniku, sindikalnemu funkcionarju, da je kot prvi diskutant nastopil proti temu odloku.

Krivic Vladimir:

Izrekel bi se za sprejem odloka o obveznem plačevanju postrežnine v gostinskih podjetjih, ker se mi zdi ta odlok nadvse umesten, ker uvaja analogno trgovskim obratom socialistični način nagrajevanja tudi v gostinstvu. Sprejem tega odloka je umesten zato, ker vemo, kakšno stanje je v gostinskih podjetjih v Ljubljani. Razen tega pa ta odlok ne bo važen samo za obiskovalce gostiln in drugih gostinsko-turističnih obratov, temveč tudi za dohodke MLO. Vedno govorimo, da je naše mesto turistično mesto in zato morajo biti primerno urejena tudi podjetja, ki povečujejo dohodke iz turizma. Kljub vsem naporom, ki jih je vložil Mestni ljudski odbor za izboljšanje gostinstva v našem mestu in kljub vsem administrativnim ukrepom, ki so bili izdani v ta namen, pa nismo dosegli skoro ničesar. Še vedno je v mnogih gostinskih podjetjih v Ljubljani tako stanje, da je bolje, da o njem ne govorimo. Ob teh dosedanjih naporih smo dosegli le to, da gostom pred nosom ne ugašajo luči, še vedno pa se dogaja, da v gostinskih podjetjih še v prisotnosti gostov postavljajo stole na mizo in podobno.

Ugovoru tovariša Plevnika sem se čudil. Pričakoval bi, da bo tovariš Plevnik v imenu sindikata pozdravil sprejetje tega odloka, saj ta odlok spreminja tudi način napitnine tako, da je dostojen socialističnega človeka. Menim, da bi ta odlok morali zahtevati ravno sindikati. Zasledili smo lahko v naših dnevnih časopisih odpor proti staremu načinu dajanja napitnine. Z odlokom o obvezni postrežnini pa bo tudi nekdanja napitnina urejena.

Mislim, da ni v nasprotju z našo politiko razvijanje socialistične demokracije, če v prvem členu tega odloka zavzemamo drugačen odnos do delavskih svetov v gostinskih podjetjih, kot bi ga zavzeli do delavskih svetov v tovarnah, ko pravimo, da bomo na osnovi predloga delavskega sveta določili odstotek postrežnine. Vedeti moramo, da je prav, če delavske svete v gostinskih in

trgovskih podjetjih, ocenjujemo drugače, kot delavske svete v industriji, ki so sveti neposrednih proizvajalcev, kar v trgovini ne morejo biti. Delavski sveti so ponekod v gostinstvu orodje manjših skupin ljudi, kateri so se navadili v prehodnem času malo delati in večidel živeti na račun države ter uničevati ljudsko premoženje. Vemo, da so na račun skupnosti v gostinstvu nekateri jedli in pili, obenem pa še trdili, da so slabo plačani. Če bi bilo plačevanje že do sedaj v gostinstvu drugače urejeno, bi se trudili, da bi bilo čim več prometa v gostinskih podjetjih. Z vsemi administrativnimi in propagandnimi sredstvi nismo dosegli skoro nobenih rezultatov in mislim, da je to tudi razlog, ki govori za sprejem tega odloka. Ugovor tovariša Plevnika bi bil upravičen le v tem, da o odloku še nismo dovolj razpravljali, zato pa je v odloku predvideno, da bo odstotek postrežnine določen naknadno. Če bi o tem odloku že več razpravljali, bi lahko določili danes tudi odstotek postrežnine. To je elastičnost odloka, ki je povsem umestna.

Z uveljavitvijo tega odloka bomo lahko tudi pomagali, da bo v republiškem merilu nov način nagrajevanja bolje uveden, ker bomo imeli praktične izkušnje. Na temelju akademskih diskusij in le s preračunavanjem pa pravilnega nagrajevanja ni mogoče doseči.

Predlagam še, da se postrežnina izven rednega poslovnega časa zviša na 100%, ker je iz razlogov socialističnega nagrajevanja treba uslužbence izven rednega poslovnega časa bolje nagraditi. Razen tega pa tako zvišana postrežnina gostov ne bo preveč prizadela.

Plevnik Jože:

Ko sem danes razpravljal o odloku glede pobiranja obvezne postrežnine, nisem razpravljal kot predstavnik sindikatov, temveč kot ljudski odbornik in moje stališče ne more biti stališče sindikatov, ker ti niso še imeli prilike o tem odloku razpravljati in zavzeti o tem kakšno stališče. Če sem v razpravi navedel nekatere člene odloka, potem sem to storil zato, ker vem, da ti vnašajo v plačni sistem nekaj povsem novega in če bo ta odlok veljal čez mesec dni, sem mnenja, da ga je treba do kraja premisliti in prediskutirati, tako z delovnimi kolektivi kot s sindikati. Navsezadnje mi pa ni niti znano, kako bo ta stvar odjeknila pri prizadetih in če je stvar taka, kot trdi tovariš Pogačar, bodo mogoče gostinski uslužbenci ta odlok z veseljem pozdravili.

Novak Franjo:

Novi način nagrajevanja za strežno osebje v gostinstvu odobravam in to na motriti bi morali tudi način pobiranja postrežnine, da ne bi prišlo do zamudnega obračunavanja, kot na primer z bloki. Važno je tudi, da bi bili vsi zaposleni v gostinskem podjetju zainteresirani na večjem iztržku in morda bi bilo prav, da bi bili vsi udeleženi pri postrežnini. Če bo osebje v kuhinji udeleženo pri postrežnini, se bo trudilo in boljše kuhalo. Isto velja za točilnico in ostale uslužbence gostinskega obrata.

Valič Viktor:

Novi način nagrajevanja za štrežno osebje v gostinstvu odobravam in to na podlagi izkušenj v našem podjetju, kakor je to omenil že tovariš Sitar. V našem podjetju imamo že leto dni uveden sličen sistem nagrajevanja. Ne zgodi se več pri nas, da bi se prodajno osebje branilo blaga, temveč nasprotno, to osebje zahteva kvalitetno blago in asortiment ter pravočasno postavlja zahteve naši nabavni službi. Ta živa zainteresiranost je posledica stimulativnega načina obračunavanja plač. Vse to je v skladu z obstoječimi predpisi. Potrdim lahko torej, da se tak način nagrajevanja v praksi vsestransko obnese in naše prodajno osebje ne bi pristalo prostovoljno, če bi hoteli uvesti zopet stari način stalnih 100% plač. Novi način nagrajevanja v našem podjetju dejansko stimulira osebje po načelu, da kdor več dela, naj tudi več prejema. To je tudi razlog, da se ne postavlja več vprašanje delovnega časa, in če je potrebno, se dela tudi preko rednega obratovalnega časa brez vsakih administrativnih ukrepov.

Kveder Fani:

Tak način nagrajevanja je bil v veljavi že pred vojno v večjih podjetjih. Tudi v inozemstvu pred vojno in po vojni je bil v veljavi tak način nagrajevanja. V tehnični izvedbi tega plačevanja je treba v podjetjih uvesti tak način, ki ne bo oviral dela. Obračunavalo bi se lahko od skupnega izkupička. To v gostinstvu ni nič novega. Kar se tiče glede drugih uslužbencev, je bojazen tudi neupravičena, ker bodo udeleženi pri dobičku. Naloga delavskih svetov bo, da bodo naknadno o tem razpravljali z delovnimi kolektivi.

Menim, da bi bilo to plačevanje treba razširiti na ves kolektiv. Tudi od kuhinje je odvisen uspeh podjetja. To bo pokazala tudi praksa.

Krese Leopold:

Morda je celo dobro, da o tem nismo prej razpravljali, saj bi sicer nemara tri mesece razpravljali, položaj pa je tak, da je treba takoj nekaj ukreniti.

Rakar Iva:

Mislim, da je predlog dober, ker daje vzpodbudo. Tudi v stari Jugoslaviji so natakari dobivali le določen odstotek plače. Danes se nam primeri, da natakari dobro postrežejo le tistega, ki jim stalno daje napitnino, priložnostnega gosta pa zanemarjajo. Tudi s tega vidika je ta odlok pravičen, saj mora biti postrežen dobro tudi gost, ki ima le sem ter tja denar za vino.

Kovačič Leo:

Zeel bi nekaj pripomniti k razpravljanju tovariša Plevnika. Razumel sem ga, da sindikat ne bi mogel podpreti odloka, ki še ni jasen. Menim, da je to nepravilno.

1. Če bo ta odlok sprejet, ga bodo sprejeli predstavniki ljudstva.

2. Važno je to, da je ta odlok v principu pravilen, ker uvaja socialistični princip nagrajevanja in če tega ne podpira, ni dosleden ter ga ne more podpirati niti v trgovini. Ni važna diskusija, ali more sindikat podpirati ta odlok, temveč je važno, da pomaga z organi državne uprave pri izvajanju tega odloka tako, da bo to najboljše in najbolj efektivno. Važno je, da se seznani s podrobnostmi in sodeluje pri izdelavi le-teh in potem to brani pred tistimi, ki bi jih napadali, saj bi sicer prišel v konflikt s principi, ki se uveljavljajo v novem načinu gospodarjenja.

Ing. Stare Ostož:

Mislím, da bi pristavili temu odloku še pristavek, da se vsaka druga napitnina prevedeje.

Predlog odloka se glasi:

Na podlagi 25., 26., 31., 33., 34. in 53. člena Splošnega zakona o ljudskih odborih (Uradni list FLRJ št. 49—410/49) v zvezi s 1. in 9. členom zakona o reorganizaciji ljudskih odborov (Uradni list LRS št. 11—40/52) izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane

ODLOK

o uvedbi in pobiranju obvezne postrežnine v gostinskih obratih

1. člen

V vseh državnih gostinskih obratih, razen v bifejih, se obvezno priračunava k cenam vseh gostinskih storitev postrežnina v odstotku, ki ga na predlog delavskega sveta določi za vsak posamezni obrat podjetja pristojni gospodarsko-upravni organ.

2. člen

Iz strukture kalkulacije, po kateri gostinska podjetja določajo cene gostinskih storitev, se izloči plačni fond osebja, ki ima neposredno opravka z gosti in sprejema svoj zaslužek iz obvezne postrežnine.

Znesek izločenega dela plačnega fonda napram planiranemu prometu (iztržku) obrata predstavlja praviloma osnovo za določanje odstotka za pribitek za obvezno postrežnino. Za usluge in storitve gostom, naročene izven rednega obratovalnega časa, se priračunava za 100% zvišana postrežnina.

3. člen

Določeni odstotek za postrežnino se priračunava k ceni storitve, ki obsega vse ostale elemente stroškov, vključno prometni davek in mestne pristojbine.

Pobrana obvezna postrežnina se odvaja blagajni podjetja, ločeno od ostalega iztržka in predstavlja plačni fond in družbeni prispevek od tega fonda za vse osebe, ki ima neposredno opravka z gosti.

4. člen

Osebj, ki sprejema zaslužek iz obvezne postrežnine, odgovarja za sorazmeren del nevidnega loma in manjka na inventarju. Znesek, ki odpade na to osebo, se plača iz pobrane postrežnine.

Razmerje določi po predlogu upravnega odbora delavski svet podjetja.

5. člen

Z obvezno postrežnino ustvarjeni sklad se po odbitku družbenega prispevka, sorazmernega dela dajatev po čl. 17. in 18. uredbe o delitvi sklada za plače in prejemke delavcev in uslužbencev v gospodarstvu (Uradni list FLRJ št. 11/52) in dela odškodnine za nevidni lom in manko, ugotovljenega v smislu 4. člena tega odloka, razdeli na osebo, ki je plačano iz obvezne postrežnine, praviloma tako, da se neposredno upošteva višina iztržka, ki ga je dosegel posameznik, oziroma delovna skupina v primerih, kjer se prispevek posameznika ne more določiti.

6. člen

Osebo, ki prejema zaslužek iz obvezne postrežnine, nima pravice do presečka sklada za plače, ki bi se ustvaril izven obvezne postrežnine v poslovanju podjetja ali obrata, v ostalem pa veljajo tudi za to osebo določila tarifnega pravilnika podjetja.

7. člen

Svet za gospodarstvo MLO se pooblašča, da izdaja obvezna tolmačenja in navodila za izvajanje tega odloka.

8. člen

Ta odlok stopi v veljavo z objavo v Uradnem vestniku MLO in se prične izvajati dne 1. julija 1952.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog tovariša Repinca na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik Repinc Ivan predlaga še, da Mestni ljudski odbor sprejme odlok o nazivih in plačah v logarski službi. Zvanja v logarski službi niso določena z uredbami, ki veljajo za ostale uslužbence ljudskih odborov in je zato ljudski odbor pooblaščen, da izda odlok o nazivih v službah, ki niso urejene z obstoječimi predpisi. Zato predlagam, da sprejme MLO talo odlok:

Na podlagi 4. odstavka 30. člena Temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov (Uradni list FLRJ št. 14—136/52) izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na svoji II. redni seji

ODLOK

o nazivih in plačah uslužbencev v logarski službi.

1. člen

V logarski službi pri Mestnem ljudskem odboru glavnega mesta Ljubljane sta naziva logar in višji logar.

2. člen

Logar se razvrsti po plačilni lestvici iz 3. člena Temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov v mejah od XX. do XV., višji logar pa v mejah od XVII. do XIV. plačilnega razreda.

3. člen

Za naziv logarja je potrebna nižja gozdarska šola.

Logar lahko napreduje v višjega logarja samo s pogojem, da je bil v nazivu logarja najmanj šest let in da je opravil strokovni izpit.

Po izpolnitvi teh pogojev lahko napreduje logar v XVII. plačilni razred, v kolikor tega že ni dosegel v nazivu logar, sicer pa v ustrezni višji plačilni razred.

4. člen

Uslužbenci z nazivom logarja se prevedejo v logarje, uslužbenci z nazivom višjega logarja pa v višje logarje, in sicer v ustrezni plačilni razred, računajoč za vsak razred po tri leta službe, ki šteje za napredovanje.

5. člen

Za logarje in višje logarje so v zaključnem razredu njih naziva po trije periodični poviški po 300.— dinarjev mesečno.

6. člen

Ta odlok dobi obvezno moč takoj.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik **Repinc Ivan** predlaga še ustanovitev Vrtnarske šole v Ljubljani. V Sloveniji nimamo posebne šole za vrtnarsko stroko. Mislim, da je ustanovitev te šole utemeljena, ker nimamo vrtnarjev te vrste in je to delo važno za opleščevanje naših mest. Predlog se glasi:

Na podlagi 38. člena, točke IV/1 v zvezi s 36. in 58. členom Splošnega zakona o ljudskih odborih ter v soglasju s Svetom vlade LRS za prosveto in kulturo izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na svoji II. redni seji

ODLOČBO

o ustanovitvi nižje strokovne šole vrtnarsko-olepševalne stroke

1. člen

Pri Mestnem ljudskem odboru glavnega mesta Ljubljane se ustanovi Nižja strokovna šola vrtnarsko-olepševalne stroke.

2. člen

Namen šole je vzgojiti in izučiti strokovne delavce vrtnarsko-olepševalne stroke.

3. člen

Šola traja tri leta.

Pouk je teoretičen in praktičen.

4. člen

V šolo se sprejemajo telesno in duševno zdravi učenci v starosti od 15. do 17. leta, ki imajo dovršena dva razreda nižje gimnazije (oziroma šest razredov osnovne šole).

V dobi šolanja prejemajo učenci denarno nagrado v smislu predpisov o nagrajevanju učencev v gospodarstvu.

5. člen

Po uspešno dovršeni šoli dobe absolventi naziv izučnega delavca vrtnarsko-olepševalne stroke.

6. člen

Šolo vodi upravnik, ki ga imenuje predsednik Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane v sporazumu s predsednikom Sveta za prosveto in kulturo LRS.

7. člen

Šola se vzdržuje iz proračuna Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

8. člen

Natančnejše določbe o ustanovitvi in delu šole ter učni načrt in program predpiše Svet za prosveto in kulturo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane v sporazumu s predsednikom Sveta vlade LRS za prosveto in kulturo in predsednikom Sveta vlade LRS za gradbene in komunalne zadeve.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ljudski odbornik **Repinc Ivan** predlaga sprejetje odločbe o višini položajnega dodatka tajnikov občine Polje in občine Sentvid z naslednjim besedilom:

Po pooblastilu personalne komisije vlade LRS (Odločba PR št. 42/1--52 z dne 15. maja 1952) izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane naslednjo odločbo:

Začasni položajni dodatek^{*} tajnikov občine Polje in občine Šentvid se določi za vsakega v višini po 1.300.— dinarjev.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

V. PREIMENOVANJE ULIC

Miklavič Zvonimir:

Komisija za preimenovanje ulic je izdelala predloge, po katerih naj bi preimenovali še naslednje ulice in trge:

1. Kongresni trg naj se preimenuje v Trg revolucije.

2. Cerkvena ulica v Eipprovo ulico, po Eippru Ernestu, ki je bil prvi talec, ustreljen v Ljubljani.

3. Baragovo ulico v Ravbarjevo ulico.

Ravbar Franc je naš narodni heroj. Doma je bil s Primorske. S starši se je preselil v Ljubljano. Tu se je izučil v Strojnih tovarnah in se kmalu vključil v delavsko gibanje. Bil je pred vojno član KP. Leta 1942 je bil interniran v Gonarsu, od koder je pobegnil skupaj z osmimi tovariši. Padel je leta 1943 kot komisar Gorenjske operativne cone.

4. Ciril Metodova ulica v Ulico talcev.

5. Pred Skofijo v Ciril Metodovo ulico.

6. Domobranska cesta v Roško cesto.

7. Frančiškanska ulica v Nazorjevo ulico, po hrvatskem pesniku Vladimiru Nazorju.

8. Knobleharjeva ulica v Verdnikovo ulico.

Verdnik Matija je naš narodni heroj. Rojen je bil 16. septembra v Bistrici na Koroškem. Oče se je leta 1920 naselil na Jesenicah in z njim tudi Matija. Bil je kot razredno zaveden delavec aktiven v društvih „Svoboda“, „Enotnost“ in „Kovinar“. Od leta 1937 je bil član KP in zelo agilen vodja mladine. Bil je med prvimi organizatorji NOB na Jesenicah. Decembra 1941 je bil komisar Gregorčičevega bataljona in je vodil borbe na Koroškem. Septembra

1942 je odšel za stalno na Koroško. Postal je sekretar Okrožnega komiteja za Rož, se povezal z avstrijskimi antifašisti in organiziral NOB na Koroškem. Junaško je padel v borbi z Nemci dne 1. februarja 1944.

9. Nunska ulica naj se preimenuje v Veselovo ulico po slovenskem slikarju Ferdu Veselu.

10. Sv. Florjana ulica naj se preimenuje v Gornji trg.

11. Sv. Jerneja ulica naj se preimenuje v Ulico Milana Majcena.

Narodni heroj Milan Majcen je bil iz Št. Janža na Dolenjskem. Po okupaciji je bil kot aktiven organizator NOB zaprt v šentpeterski vojašnici, od koder je pobegnil. Odšel je v partizane. Vsled izdajstva je bil skupno z dvema tovarišema obkoljen v neki zidanici od močne nemške patrulje. Tu se je Nemcem upiral z neverjetno hrabrostjo in jim je šele po dolgotrajnih naporih v borbi, ki je trajala noč in dan, uspelo zidanico zažgati. V tem boju je bilo več Nemcev mrtvih in 19 ranjenih. Nemci so ga pokopali z vojaškimi častmi. Majcen bo živel med našim ljudstvom kot legendarni junak.

12. Sv. Petra ulica naj se preimenuje v Trubarjevo ulico.

13. Sv. Petra nasip v Petkovškovo ulico, po Petkovšku Jožefu.

14. Sv. Roka ulica v Dražgoško ulico.

15. Sv. Jakoba trg v Levstikov trg.

16. Trsatska ulica v Tomažičevo ulico.

Narodni heroj Tomažič Jože je bil roje 20. marca 1915 v Trstu. Že kot mlad študent se je začel udeleževati v političnem gibanju tržaškega proletariata. Širil je revolucionarno misel kot zaveden marksist, in istočasno organiziral Komunistično partijo in pripravljajl antifašiste na odpor zoper fašizem. Fašisti so ga aretirali in organizirali proces. Dne 14. decembra 1941 je bil obsojen na smrt. V zaporu in na procesu je pokazal zgled junaštva, silne in odločne zavesti. Fašisti so po smrti njegovo truplo in trupla štirih tovarišev odpeljali neznano kam in šele po osvoboditvi je bilo pojasnjeno, da so bili pokopani v Trevizu v Italiji. Tomažič je simbol in lik komunističnega borca, ki je žrtvoval življenje svoji ideji in narodu.

17. Svetogorska ulica naj se preimenuje v Redelonghijevo ulico.

Narodni heroj Redelonghi Marko je bil rojen 24. aprila 1912 v Zapotoku v Beneški Sloveniji. Zavadi revolucionarne borbe so ga fašistične oblasti preganjale in zapirale. Ustanovil je prvo beneško partizansko četo in je njegova zasluga, da se je vsa Rezija množično priključila NOB. Januarja leta 1944 je bil komandant drugega bataljona Goriško-beneškega odreda. Dne 5. maja 1944 je junaško padel v borbi s sovražnikom.

18. Svetokriška ulica naj se preimenuje v ulico Na Zalah.

19. Bivši Valvazorjev trg je primeren, da nosi ime Trg narodnih herojev, po Leninu pa bomo imenovali kak trg, ki se bo preimenoval v bližnji bodočnosti.

20. Cojzova ulica se podaljša v Trubarjevo ulico, ki s tem odpade.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ker je bil dnevni red izčrpan, zaključi predsednik sejo ob 19.20 uri.

Vodja zapisnika:

Niko Pogačar

Predsednik:

Jaka Avšič

Overiteljja zapisnika:

Janez Ponikvar

Viktor Valič